

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **ekonomia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Uniwersytet Wrocławski

Data przeprowadzenia wizytacji: **21-22 marca 2025 r.**

Warszawa, 2025

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	31
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	43
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	46
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	51
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	53
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	56
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	63
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	65
5. Załączniki:	68
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	68
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	68
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	68
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	68

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	68
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	68
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	68
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	68

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: dr. hab. Piotr Frączek, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Agata Niemczyk, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Grażyna Trzpiot, ekspert PKA
3. Marek Dworak, ekspert PKA reprezentujący pracodawców
4. Rafał Koziołek, ekspert PKA reprezentujący studentów
5. mgr Beata Sejdak, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Kierunek ekonomia prowadzony na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim w Uniwersytecie Wrocławskim został wyznaczony do oceny programowej w roku akademickim 2024/2025 zgodnie z harmonogramem prac Polskiej Komisji Akredytacyjnej w związku z upływem okresu, na jaki wydana była pozytywna ocena programowa. Dotychczas kierunek ekonomia był poddawany ocenie Polskiej Komisji Akredytacyjnej dwukrotnie. W 2006 roku Prezydium PKA wydało ocenę pozytywną- Uchwała Prezydium Nr 710/2006 z dnia 9 listopada 2006 r.). Z kolei druga, ostatnia ocena PKA została przeprowadzona w 2019, w wyniku której kierunek ekonomia otrzymał ocenę pozytywną- Uchwała Prezydium PKA Nr 429/ 2017 z dnia 11 lipca 2019 r.

W powyższej uchwale Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z raportem Zespołu Oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni, a także kierując się sprawozdaniem Zespołu nauk społecznych w zakresie nauk ekonomicznych, w sprawie oceny programowej na kierunku ekonomia prowadzonym na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydało ocenę pozytywną, bowiem stwierdziło, że proces kształcenia realizowany na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego umożliwia studentom kierunku ekonomia osiągnięcie założonych efektów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, a jakość prowadzonego kształcenia spełnia przyjęte przez Komisję kryteria oceny programowej w stopniu pozwalającym na wydanie oceny pozytywnej. Wszystkie przyjęte przez Polską Komisję Akredytacyjną kryteria jakościowe oceny programowej uzyskały ocenę w pełni.

Aktualne postępowanie oceniające zostało przeprowadzone zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej prowadzonej przez Polską Komisję Akredytacyjną stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość.

Przed rozpoczęciem wizytacji dokonano podziału obowiązków pomiędzy ekspertami biorącymi udział w pracach zespołu oceniającego. Zespół wytypował do oceny prace dyplomowe i prace etapowe oraz wybrał zajęcia do hospitacji. Ponadto w porozumieniu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni ustalono szczegółowy harmonogram przebiegu wizytacji wraz z uwzględnieniem spotkań z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi.

Zgodnie z procedurą postępowania oceniającego przed wizytacją zespół oceniający dokonał analizy danych i informacji zawartych w raporcie samooceny i załącznikach do raportu przedłożonych przez władze Uczelni oraz opracował raport wstępny. W zakresie wyznaczonej odpowiedzialności za przydzielone kryteria członkowie zespołu oceniającego wypełnili karty spełnienia standardów jakości kształcenia, które stanowiły podstawę do przygotowania wykazu pytań i wątpliwości wymagających dodatkowego wyjaśnienia jeszcze przed wizytacją.

Wizytację poprzedzono wewnętrznym spotkaniem zespołu oceniającego, które posłużyło wymianie wstępnych refleksji na temat ocenianego kierunku studiów. Podczas spotkania omówiono kryteria oceny oraz raport wstępny zespołu oceniającego. Ponadto dokonano ostatecznego potwierdzenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji, w tym spotkań oraz podziału odpowiedzialności pomiędzy członkami zespołu oceniającego w trakcie wizytacji.

W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z Władzami Uczelni, osobami odpowiedzialnymi za realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku, w tym z autorami raportu samooceny, Samorządem Studenckim, z reprezentacją studentów oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia, przedstawicielami otoczenia społeczno- gospodarczego, z osobami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, wsparcie osób z niepełnosprawnościami oraz politykę jakości kształcenia.

W toku wizytacji przeprowadzono hospitację zajęć prowadzonych na ocenianym kierunku oraz dokonano przeglądu udostępnionej przez Uczelnię dokumentacji dotyczącej m.in. realizacji procesu kształcenia, w tym prac dyplomowych i etapowych, umiędzynarodowienia, funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia oraz wsparcia studentów w procesie kształcenia i osiągania efektów uczenia się. Ponadto dokonano oglądu infrastruktury wykorzystywanej w procesie kształcenia, w tym obiektów bazy dydaktycznej Uczelni i biblioteki.

Wymiana informacji pomiędzy członkami zespołu oceniającego odbywała się na bieżąco podczas spotkań zaplanowanych zgodnie z harmonogram wizytacji. Przed zakończeniem wizytacji odbyło się spotkanie podsumowujące zespołu oceniającego, podczas którego omówiono pierwsze spostrzeżenia, o których poinformowano władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

W wyniku ścisłej współpracy członków zespołu oceniającego, a w szczególności sekretarza zespołu z koordynatorem wizytacji wyznaczonym z ramienia Uczelni na bieżąco prowadzono koordynację działań wspierających sprawny i zgodny z harmonogramem przebieg wizytacji.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	ekonomia i finanse	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów/180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	120 godz./ 4 ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. prawo w biznesie 2. prawo podatkowe 3. finanse i rachunkowość 4. ekonomia innowacji 5. gospodarka światowa	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	296	268
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	1406/1384/1410/ 1396 / 1396 ⁵	986/986/996/ 990/990
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	180	180
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	155	155
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	68	68

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

⁵ Źródło danych- raport zamooceny

Nazwa kierunku studiów	ekonomia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{6,7}	ekonomia i finanse	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry/120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ⁸ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	1. prawo w biznesie 2. doradztwo podatkowe 3. finanse i rachunkowość 4. gospodarka światowa 5. master managerial economics	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	229	85
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁹	852/898/880/ 852 /900	612/656/636/612
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	120	120
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	116	116
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	61	61

⁶ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁷ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

⁸ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁹ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹⁰ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

¹⁰ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Uniwersytet Wrocławski, będący jedną z najstarszych uczelni w Europie, jest renomowaną instytucją akademicką o stabilnej pozycji naukowej i dydaktycznej na arenie krajowej i międzynarodowej.

Koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku studiów ekonomia wpisują się w misję i cele strategiczne Uczelni oraz Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Obecnie obowiązująca w Uczelni strategia rozwoju na lata 2021-2030 została przyjęta uchwałą Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego Nr 34/2020 z dnia 6 maja 2020 r. Przyjęty dokument strategiczny zakłada, że misją Uniwersytetu Wrocławskiego jest: a) poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury; b) budowanie kapitału społecznego i intelektualnego poprzez kształtowanie ludzi o otwartych umysłach, przygotowanych do działania w skali lokalnej i globalnej, odnajdujących się w zmieniającym się świecie, akceptujących różnorodność oraz świadomych wagi tożsamości narodowej i regionalnej; c) prowadzenie badań naukowych w sposób wolny, pełny i otwarty z zachowaniem równowagi pomiędzy badaniami podstawowymi i aplikacyjnymi (Strategia rozwoju UWr, s.3). Strategię rozwoju posiada również Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii, na którym prowadzone jest kształcenie na wizytowanym kierunku studiów ekonomia. Została ona przyjęta Uchwałą nr 28/XI/2022 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 listopada 2022 r. w sprawie przyjęcia strategii rozwoju Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego na lata 2021-2030. Przyjęty dokument strategiczny ma charakter komplementarny w stosunku do strategii rozwoju całego uniwersytetu. W dokumencie tym wskazano, że głównym celem WPAE jest dbałość o wysoki poziom nauczania i prowadzenia badań naukowych. W obu dokumentach strategicznych Uczelnia wyznaczyła szereg celów strategicznych i operacyjnych oraz zadania, których realizacja ma przyczynić się do wypełniania misji i osiągnięcia przez Uczelnię celów strategicznych.

Uczelnia przyporządkowała kierunek studiów ekonomia o profilu ogólnoakademickim, zarówno studia pierwszego, jak i studia drugiego stopnia w 100% do jednej dyscypliny naukowej tj. ekonomia i finanse. W związku z tym należy stwierdzić, że koncepcja i cele kształcenia nie w pełni mieszczą się w dyscyplinach, do których został przypisany kierunek studiów. Koncepcja i cele kształcenia, a w szczególności kierunkowe efekty uczenia się często wykraczają poza ramy dyscypliny ekonomia i finanse i odnoszą się również do dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne. Na przykład w Raporcie Samoceny Uczelnia sama wskazuje cyt. Specyfiką programów na kierunku Ekonomia UWr jest to, że łączą one treści ekonomiczne (dominujące) z elementami prawa szczególnie przydatnymi w pracy ekonomisty (treści uzupełniające), czego wyrazem są przede wszystkim specjalności takie, jak prawo w biznesie, doradztwo podatkowe czy prawo podatkowe. W związku z tym zajęcia na tym kierunku prowadzone są nie tylko przez osoby reprezentujące dyscyplinę ekonomia i finanse, ale także dyscyplinę nauki prawne, przez co zapewniona jest najwyższa jakość kształcenia (RSO, s. 14).

Ponadto kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia i studiach drugiego stopnia wykazują związek także z innymi dyscyplinami naukowymi tj. dyscypliną nauki o zarządzaniu oraz dyscypliną nauki prawne. Przykładem mogą być następujące kierunkowe efekty uczenia się:

- na studiach pierwszego stopnia:

K_W06 „rozumie istotę, strukturę i cel przedsiębiorstwa oraz jego funkcje; zna techniki pozyskiwania i gromadzenia danych; zna zasady rachunkowości działalności przedsiębiorstwa, oraz sposoby zarządzania nim na rynku krajowym i międzynarodowym”

K_U03 „tworzy prognozę rozwoju przedsiębiorstwa i dokonuje jej krytycznej oceny; potrafi ocenić rolę prognozowania w określaniu strategii rozwoju przedsiębiorstwa”

K_K06 „ma świadomość potrzeby pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomii, prawa, finansów i nauki o zarządzaniu”

- na studiach drugiego stopnia:

K_W04 „ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania i zarządzania przedsiębiorstwem na rynku krajowym, regionalnym, zintegrowanym i globalnym”

K_W07 „ma znajomość ogólnych zasad tworzenia i rozwoju indywidualnych przedsiębiorstw, wykorzystujących wiedzę z zakresu prawa, ekonomii, finansów i zarządzania”

K_U02 „zna w sposób pogłębiony wybrane metody i narzędzia opisu oraz narzędzia zintegrowanego zarządzania i marketingu ułatwiające podjęcie optymalnych decyzji rynkowych przez podmioty gospodarcze w skali mikro i makro”

K_U04 „posiada umiejętność samodzielnego proponowania optymalnego modelu funkcjonowania i zarządzania przedsiębiorstwem”

K_K06 „jest świadomy potrzeby stałego pogłębiania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu ekonomii, prawa, finansów, ekonomii międzynarodowej i nauki o zarządzaniu”.

Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie ekonomia i finanse. W szczególności korespondują one z działalnością naukową prowadzoną przez pracowników Instytutu Nauk Ekonomicznych wchodzącego w skład Wydziału PAE. Główne obszary badawcze kadry akademickiej to m.in. integracja gospodarcza, wzrost i rozwój gospodarczy, międzynarodowe stosunki gospodarcze, innowacyjność gospodarki, rynki finansowe, analiza jednostek gospodarczych, przemiany w paradygmacie ekonomii głównego nurtu i ekonomii heterodoksyjnej oraz doktryny ekonomiczne.

Ponadto koncepcja i cele kształcenia na wizytowanym kierunku są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

W procesie opracowania koncepcji i celów kształcenia, a także ich modyfikacji Uczelnia wykorzystwała opinie partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego uzyskane m.in. w wyniku konsultacji z takimi podmiotami jak Państwowa Komisja Egzaminacyjna ds. Doradztwa Podatkowego oraz członkowie Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych funkcjonującej na podstawie Uchwały nr 26/III/2013 Rady WPAE UWr z dnia 18 marca 2013 r. (m.in. Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, KRUK S.A., Powiatowy Urząd Pracy we Wrocławiu, Miasto Wrocław, Polska Izba Biegłych Rewidentów we Wrocławiu, Urzędu Statystycznego we Wrocławiu). W opracowanie koncepcji i celów kształcenia dla kierunku ekonomia zaangażowani byli również interesariusze wewnętrzni, w tym nauczyciele akademicy i studenci. Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wynikające stąd uwarunkowania. Zasady prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz przeprowadzania zaliczeń, egzaminów i egzaminów dyplomowych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zostały uregulowane zarządzeniem Rektora UWr nr 190/2022 z dnia 19 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Zasad kształcenia na odległość.

Studia na kierunku ekonomia I oraz II stopnia mają profil ogólnoakademicki. Opracowano kierunkowe efekty uczenia się dla I stopnia w liczbie 23, a dla II stopnia 21, w tym odpowiednio 8 efektów w zakresie wiedzy, 8 efektów w zakresie umiejętności oraz 7 efektów w obszarze kompetencji społecznych – dla studiów I stopnia i: 7, 7, 7 dla studiów II stopnia. Kierunkowe efekty uczenia się nie są w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Koncepcja kształcenia nie wyraża w pełni dyscypliny ekonomia i finanse, do której kierunek został przypisany w 100%. Treści kierunkowych efektów uczenia się odnoszą się również do innych dyscyplin, które zostały uwzględnione w koncepcji kształcenia na kierunku ekonomia, ale do których kierunek nie został przypisany. Wśród brakujących dyscyplin, zdaniem ZO PKA, wskazuje się: nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne, co zostało szczegółowo przedstawione wcześniej.

Generalnie kierunkowe efekty uczenia się nie są zgodne z charakterystykami II stopnia typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego na poziomach 6–7 Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK). Po analizie kierunkowych efektów uczenia się stwierdzono, że występuje szereg nieprawidłowości w tym zakresie. Na przykład w przypadku studiów pierwszego stopnia błędnie przyporządkowany został do kategorii „kompetencje społeczne” (jest gotów do): efekt K_K01 „rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, uznając samokształcenie jako standard i warunek powodzenia na rynku pracy i osiągnięcia sukcesu zawodowego”, a odnosi się do deskryptora PRK P6S_UU (samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie). Ponadto w treści kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia pojawiają się odniesienia do innych dyscyplin niż ekonomia i finanse do której przypisano w 100% kierunek studiów ekonomia tj. nauki o zarządzaniu i jakości.

Analiza kierunkowych efektów uczenia się pozwoliła dostrzec, że występuje brak zgodności przyjętego dla kierunku ekonomia opisu kierunkowych efektów uczenia się z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, widoczny jest on w szczególności w braku przyjęcia odpowiedniej głębi w opisie poziomu dostarczanej wiedzy w odniesieniu do studiów pierwszego stopnia. W kluczowych dla kierunku zakresach wiedzy przyjęto jej poziom „podstawowy”, przy wymaganych charakterystykami 6 poziomu PRK poziomie „zaawansowanym”. Przykładowo w opisie kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia założono: K_W01 „ma podstawową wiedzę o przesłankach powstania nauki ekonomii i nauk pokrewnych, ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej oraz o ich miejscu wśród nauk społecznych i znaczeniu dla rozwoju cywilizacyjnego”; K_W02 „ma podstawową wiedzę na temat kategorii ekonomicznych i podmiotów gospodarczych; rozróżnia odmienną ich ujęcia w teorii ekonomii oraz rozumie znaczenie tych kategorii dla mikro i makroekonomii oraz praktyki gospodarczej”; K_W04 „ma podstawową wiedzę na temat roli państwa w gospodarce i narzędzi jego polityki; zna regulacje prawne, normy etyczne oraz instytucje publiczne istotne dla działalności gospodarczej”; K_W07 „ma podstawową wiedzę o rynkach finansowych, ich strukturze, instytucjach, instrumentach oraz funkcjach w gospodarce”.

W odniesieniu do studiów drugiego stopnia poziom głębi w opisie poziomu dostarczanej wiedzy jest odpowiedni, przykładowo: K_W03 „ma pogłębioną wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania gospodarki europejskiej i międzynarodowej”; K_W04 „ma pogłębioną wiedzę na temat funkcjonowania i zarządzania przedsiębiorstwem na rynku krajowym, regionalnym, zintegrowanym i globalnym”. Dostrzeżono jednak, że nie wszystkie efekty kierunkowe zostały prawidłowo odniesione do deskryptorów PRK na poziomie 7. Przykładowo kierunkowy efekt uczenia się K_W07 „ma znajomość ogólnych zasad tworzenia i rozwoju indywidualnych przedsiębiorstw, wykorzystujących wiedzę z zakresu prawa, ekonomii, finansów i zarządzania” został przyporządkowany do deskryptora PRK

P7S_WG a nie do prawidłowego deskryptora PRK P7S_WK (zna i rozumie: podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości).

W trakcie analizy efektów uczenia się sformułowanych na wizytowanym kierunku studiów pierwszego i drugiego stopnia ustalono, że nie zawierają one odniesienia do wszystkich deskryptorów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. Podczas wizytacji Uczelnia złożyła szereg wyjaśnień, które były przedmiotem dyskusji w trakcie poszczególnych spotkań ZO PKA z przedstawicielami Uczelni. Po dokonaniu szczegółowego przeglądu stwierdzono, że kierunkowe efekty uczenia się na kierunku ekonomia nie zawierają odniesienia do następujących deskryptorów wskazanych w PRK:

- studia pierwszego stopnia

P6S_WK: fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji,

- podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów,

- podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości,

P6S_UK: brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich,

P6S_UO: planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole,

- współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym),

P6S_UU: samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie,

P6S_KK: uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

- studia drugiego stopnia

P7S_WK: fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji,

- ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów,

- podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości,

P7S_UW: przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi,

P7S_UK: komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców

- prowadzić debatę,

P7S_UO: kierować pracą zespołu,

- współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach

P7S_UU: samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie,

P7S_KK: uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu.

Do efektów uczenia się kierunkowych przyporządkowano odpowiednie efekty dla zajęć. Generalnie efekty przedmiotowe są poprawnie sformułowane i odnoszą się do kierunkowych efektów uczenia się. Jednak w toku analizy kart przedmiotów udało się zidentyfikować kilka nieprawidłowości. W przypadku niektórych zajęć na studiach pierwszego stopnia efekty uczenia się stanowią jednak w całości lub w części powielenie efektów kierunkowych (np. etyka w biznesie W1). Konstrukcja karty zajęć dla studiów pierwszego i drugiego stopnia jest niedostosowana do PRK. W kartach zajęć przedstawionych

przez Uczelnię zakłada się, że student powinien osiągnąć „efekty kształcenia”, a nie „efekty uczenia się” zgodnie z PRK i innymi aktualnymi uwarunkowaniami prawnymi. Takie nieprawidłowości stwierdzono na przykład w przypadku takich zajęć jak: ekonomia integracji, analiza finansowa, bezpieczeństwo rynku finansowego, ekonometria. Dodatkowo opis efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć często jest nadmiernie rozbudowany. Przykładem mogą być tutaj takie zajęcia jak: analiza finansowa (studia pierwszego stopnia) czy też ekonomia instytucjonalna (studia drugiego stopnia).

Kierunkowe efekty uczenia się są specyficzne i zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie ekonomia i finanse. Jednak w treściach opisowych sformułowanych dla kierunku efektów uczenia się zawarte są również odniesienia do dyscyplin, do których nie został przypisany oceniany kierunek studiów. Sformułowane efekty uczenia się ściśle wiążą się z zakresem działalności naukowej nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia.

Efekty te uwzględniają również, co do zasady, kompetencje badawcze, społeczne oraz językowe wymagane na poziomie 6–7 PRK oraz są właściwe dla profilu ogólnoakademickiego.

Przedstawione wcześniej nieprawidłowości związane ze zdefiniowaniem kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku studiów ekonomia pierwszego i drugiego stopnia, a także niedoskonałości związane z efektami uczenia się określonymi dla poszczególnych zajęć, sprawiają, że stworzenie skutecznego i rzetelnego systemu ich weryfikacji jest utrudnione. Komplikuje to również prawidłowe powiązanie efektów uczenia się dla zajęć z efektami kierunkowymi.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni i Wydziału, jednak wykraczają one poza ramy dyscypliny ekonomia i finanse, do której w 100% został przyporządkowany kierunek studiów. Koncepcja i cele kształcenia są związane z prowadzoną w Uczelni w tej dyscyplinie działalnością naukową oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. Ponadto zostały one określone we współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Kierunkowe efekty uczenia się generalnie nie są zgodne z PRK. Występują takie nieprawidłowości jak: błędne przyporządkowanie kierunkowych efektów uczenia się do poszczególnych kategorii w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, brak głębi w zakresie dostarczanej wiedzy na studiach pierwszego stopnia, nieprawidłowe przypisanie efektów uczenia się do deskryptorów PRK czy brak uwzględnienia w opisie kierunkowych efektów uczenia się szeregu deskryptorów z PRK. Dostrzeżono również, że niektóre przedmiotowe efekty uczenia się powielają kierunkowe efekty uczenia się, a ich opis jest nadmiernie rozbudowany, co utrudnia stworzenie skutecznego i rzetelnego systemu ich

weryfikacji. Komplikuje to również prawidłowe powiązanie efektów uczenia się dla zajęć z efektami kierunkowymi.

Obniżona ocena kryterium wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Uczelnia przyporządkowała kierunek studiów ekonomia w 100% do dyscypliny ekonomia i finanse, podczas gdy koncepcja i cele kształcenia, a w szczególności kierunkowe efekty uczenia się często wykraczają poza ramy dyscypliny ekonomia i finanse i odnoszą się również do dyscyplin: nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne.
2. Treści kierunkowych efektów uczenia się dla kierunku ekonomia odnoszą się do dyscyplin, które zostały uwzględnione w koncepcji kształcenia, ale do których kierunek nie został przypisany. Wśród brakujących dyscyplin znajdują się nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne.
3. Niejednokrotnie kierunkowe efekty uczenia się zostały nieprawidłowo przyporządkowane do odpowiednich kategorii charakterystyk oraz deskryptorów efektów uczenia się z Polskiej Ramy Kwalifikacji. Przykładowo w przypadku studiów pierwszego stopnia błędnie przyporządkowany został do kategorii „kompetencje społeczne” (jest gotów do): efekt K_K01 „rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie, uznając samokształcenie jako standard i warunek powodzenia na rynku pracy i osiągnięcia sukcesu zawodowego”, a odnosi się do deskryptora PRK z kategorii „umiejętności” P6S_UU (samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie). Natomiast w przypadku studiów drugiego stopnia kierunkowy efekt uczenia się K_W07 „ma znajomość ogólnych zasad tworzenia i rozwoju indywidualnych przedsiębiorstw, wykorzystujących wiedzę z zakresu prawa, ekonomii, finansów i zarządzania” został przyporządkowany do deskryptora PRK P7S_WG a nie do prawidłowego deskryptora PRK P7S_WK (zna i rozumie: podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości).
4. W przypadku kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia występuje brak adekwatności przyjętego dla kierunku ekonomia, studia pierwszego stopnia, opisu kierunkowych efektów uczenia z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji w charakterystyce głębi dostarczanej wiedzy.
5. Zarówno na studiach pierwszego stopnia jak i drugiego stopnia sformułowane kierunkowe efekty uczenia się nie zawierają odniesienia do wszystkich deskryptorów wskazanych w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Przykładowo na studiach pierwszego stopnia kierunkowe efekty uczenia się nie zawierają odniesienia do takich deskryptorów jak: P6S_WK, P6S_UK, P6S_UO, P6S_UU, P6S_KK. Natomiast na studiach drugiego stopnia brakuje odniesienia kierunkowych efektów uczenia się do takich deskryptorów z PRK jak: P7S_WK, P7S_UW, P7S_UK, P7S_UO, P7S_UU, P7S_KK.
6. Na studiach pierwszego stopnia, w przypadku wybranych zajęć, efekty uczenia się stanowią w całości lub części powielenie efektów kierunkowych. Przykładem może być przedmiot etyka w biznesie i efekt W1.
7. Uczelnia przyjęła niewłaściwą konstrukcję kart przedmiotów, niezgodną z obecnymi uregulowaniami prawnymi, w której prezentowane są efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć. W kartach zajęć przedstawionych przez Uczelnię zakłada się, że student powinien osiągnąć „efekty kształcenia”, a nie „efekty uczenia się” zgodnie z PRK i innymi aktualnymi aktami prawnymi. Takie nieprawidłowości stwierdzono na przykład w przypadku takich zajęć jak: ekonomia integracji, analiza finansowa, bezpieczeństwo rynku finansowego, ekonometria.

8. Niektóre efekty uczenia się sformułowane dla zajęć są nadmiernie rozbudowane. Przykładem mogą być tutaj takie zajęcia jak: analiza finansowa (studia pierwszego stopnia) czy też ekonomia instytucjonalna (studia drugiego stopnia).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się przyporządkowanie studiów na kierunku ekonomia studia pierwszego i drugiego stopnia do dyscyplin naukowych stanowiących jego teoretyczne podstawy oraz dominujących w koncepcji i celach kształcenia, a także w sformułowanych kierunkowych efektach uczenia się.
2. Zaleca się określenie treści kierunkowych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia dla kierunku ekonomia, tak aby odnosiły się do dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek studiów.
3. Zaleca się prawidłowe przyporządkowanie kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, do odpowiednich kategorii charakterystyk oraz deskryptorów efektów uczenia się z Polskiej Ramy Kwalifikacji.
4. Zaleca się zapewnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia odpowiedniej głębi dostarczanej wiedzy, zapewniając zgodność tego opisu z poziomem 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.
5. Zaleca się uwzględnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się na studiach pierwszego i drugiego stopnia, odniesienia do wszystkich deskryptorów w obszarze: wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych założonych w charakterystykach PRK.
6. Zaleca się na studiach pierwszego stopnia określenie specyficznych dla zajęć efektów uczenia się, uwzględniających przedmiotowy zakres wiedzy oraz konkretne umiejętności i kompetencje społeczne do opanowania podczas tych zajęć.
7. Zaleca się dostosowanie kart przedmiotów na studiach pierwszego i drugiego stopnia, tak by były one zgodne z obowiązującymi uregulowaniami prawnymi, a w szczególności z Polską Ramą Kwalifikacji.
8. Zaleca się modyfikację efektów uczenia się dla zajęć na studiach pierwszego i drugiego stopnia, tak aby efekty te nie były zbyt rozbudowane, a jednocześnie uwzględniały niezbędny zakres wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych założony w charakterystykach PRK.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Uczelnia pisze w RS: "Treści programowe dostarczają wiedzę i umiejętności w zakresie szeroko rozumianej ekonomii, finansów, rachunkowości, zarządzania, marketingu oraz prawa cywilnego, handlowego i finansowego", co podkreśla brak zgodności tychże z dyscypliną, do której kierunek został przyporządkowany, tj. dyscyplina ekonomia i finanse (100%).

Treści programowe przewidziane do realizacji na studiach I i II stopnia zawarte zostały w opisach zajęć (nazwa własna pozycji sylabusu). Treści programowe są zgodne z przyjętymi przez Uczelnię efektami uczenia się, odnoszą się do ekonomii i finansów, nauk o zarządzaniu i jakości oraz nauk prawnych. Niemniej jednak należy jeszcze raz podkreślić, że efekty uczenia się nie odzwierciedlają w całości dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany tj. ekonomia i finanse 100%. Z tego względu treści programowe nie są w pełni zgodne z efektami uczenia się oraz aktualnym stanem metodyki badań w dyscyplinie, do której kierunek jest przyporządkowany, analogicznie - nie są w pełni zgodne z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie (odnoszą się również do działalności naukowej uczelni w dyscyplinie nauki prawne, nauki o zarządzaniu i jakości). Tym samym kierunek oraz treści programowe mają charakter interdyscyplinarny i integrujący dorobek naukowy z obszaru ekonomii i finansów, zarządzania i prawa. Treści programowe na I i II stopniu studiów nie są w pełni zgodne z aktualnym stanem wiedzy. Analiza sylabusów wykazała, że w przypadku pewnej liczby zajęć zalecana literatura, szczególnie podstawowa, jest w części nieaktualna (wydana ponad dziesięć, czy nawet dwadzieścia lat temu). Dotyczy to m.in. takich przedmiotów, jak np. na I stopniu studiów: podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, ekonomia rozwoju, historia myśli ekonomicznej, metody oceny projektów gospodarczych, podstawy zarządzania itd., na II stopniu studiów: ekonomia integracji, ekonomia menadżerska, formy finansowania przedsiębiorstw, kryzys w teorii ekonomii (gdy zajęcia prowadzone są w j. polskim – wymagana literatura powinna być głównie w j. polskim) itd. Rekomenduje się w związku z tym wdrożenie działania ukierunkowanego na systematyczną aktualizację wykazów zalecanej literatury w sylabusach zajęć. Treści programowe podkreślają wykorzystywanie nowych technologii na zajęciach, jak np. komputerowe systemy finansowo-księgowe w rachunkowości (laboratorium), ekonometria (laboratorium (I stopień), mathematical economics (laboratorium) (II stopień). Treści programowe wpisują się w przedmiotowe efekty uczenia się.

Treści programowe są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, zapewniają uzyskanie kierunkowych efektów uczenia się, z tym, że efekty te nie odzwierciedlają w 100% dyscypliny, do której kierunek został przyporządkowany, a wychodzą poza jej obszar na dwie inne, o czym wspomniano wcześniej.

Treści programowe określone dla kierunku ekonomia zarówno na I jak i II stopniu studiów opisują merytoryczną zawartość zagadnień programowych realizowanych w ramach danych zajęć (z wyjątkiem seminarium – nie dostarczono sylabusów do tych zajęć, na I i II stopniu studiów). Wszystkie zajęcia w programie kształcenia mają treści programowe podane w sylabusie. Dostrzega się, iż są pewne zajęcia, wobec których zastosowany stopień szczegółowości owych treści programowych jest zróżnicowany. Np. o ile przedmiot: podstawy prawa cywilnego i handlowego, któremu przypisano 5 ECTS i który został rozpisany w 15 tematach (treściach programowych), to np. przedmiot rynki finansowe, któremu przypisano 6 ECTS tylko w 4, podstawy zarządzania - 4 ECTS w 5, komputerowe systemy finansowo-księgowe w rachunkowości (I stopień) - 4 ECTS w 4, gdy tymczasem ten sam przedmiot na II stopniu ma 2 ECTS a jego treści przedmiotowe zawierają 7 tematów. W przypadku wszystkich prowadzonych zajęć treści programowe są adekwatne do zakładanych efektów uczenia się w sposób zapewniający ich uzyskanie, przy czym nie są one zgodne z realizacją efektów uczenia się w dyscyplinie ekonomia i finanse 100%.

Zdobyta wiedza, wypracowane umiejętności oraz kompetencje dają studentom kończącym kierunek ekonomia na I i II stopniu przygotowanie do prowadzenia prac badawczych oraz zapewniają efektywne wejście na rynek pracy.

Kierunek ekonomia jest realizowany w ramach 3-letnich studiów I stopnia i 2-letnich studiów II stopnia. Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć został ustalony i podany dla każdego zajęcia w programie studiów oraz w sylabusach wraz z wyszczególnieniem form aktywności i liczby godzin przypadających na tę aktywność.

Program studiów I stopnia jest realizowany w ciągu sześciu semestrów, co pozwala na realizację efektów uczenia się. Całości nakładu pracy studenta w prawidłowy sposób przypisano 180 punktów ECTS, równomiernie rozłożonych na semestry. Zgodnie z deklaracją Uczelni, zacięcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów obejmują na studiach stacjonarnych na specjalnościach: *prawo w biznesie* – 1406 godz.; *prawo podatkowe* – 1384 godz.; *finanse i rachunkowość* – 1410 godz.; *ekonomia innowacji* – 1396 godz.; *gospodarka światowa* – 1396 godz. oraz dodatkowo 120 godzin praktyki zawodowej. W przypadku studiów niestacjonarnych, zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczycieli obejmują na specjalnościach: *prawo w biznesie* – 986 godz.; *prawo podatkowe* – 986 godz.; *finanse i rachunkowość* – 996 godz.; *ekonomia innowacji* – 990 godz.; *gospodarka światowa* – 990 godz. oraz 120 godzin praktyki.

Program studiów drugiego stopnia obejmuje cztery semestry, co jest wystarczające dla realizacji założonych efektów uczenia się. Całości nakładu pracy studenta, równomiernie rozłożonego na semestry, przypisano poprawnie 120 punktów ECTS (w przypadku specjalności MME - Master Managerial Economics - 123 ECTS). Zgodnie ze wskazaniem raportu samooceny, zacięcia wymagające bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów obejmują na studiach stacjonarnych na specjalnościach: *prawo w biznesie* – 852 godz.; *doradztwo podatkowe* – 898 godz.; *finanse i rachunkowość* – 880 godz.; *gospodarka światowa* – 852 godz.; *MME* – 964 godz. oraz 120 godzin praktyki. W przypadku studiów niestacjonarnych jest to odpowiednio: *prawo w biznesie* – 612 godz.; *doradztwo podatkowe* – 656 godz.; *finanse i rachunkowość* – 636 godz.; *gospodarka światowa* – 612 godz.

Nakłady pracy niezbędne do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do poszczególnych zajęć budzą pewne zastrzeżenia. Pomimo, że Uczelnia wskazuje, iż 1 ECTS odpowiada 25-30 godzinom pracy studenta, to odnajduje się sylabusy, gdzie ta zasada nie jest zachowana. Na przykład zajęcia *kryzys w teorii ekonomii*, gdzie 1 ECTS stanowi 38h, *komputerowe systemy finansowo-księgowe w rachunkowości laboratorium* (2) - 37h, *problemy etyczne współczesnej medycyny* – 34,6h, *ekonomia integracji* – 36,6h, (II stopień), *historia myśli ekonomicznej* – 30,4h, *podstawy zarządzania* - 30,2h, *rynki finansowe* – 30,6h (I stopień) i inne. Tym samym nakład pracy studenta wyrażony punktami ECTS jest niezgodny z zapisem Ustawy.

Na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) wnioskuję się, że każdy punkt ECTS składa się z dwóch elementów (praca własna studenta i udział w zajęciach), a w związku z tym, łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, określona w danym programie studiów (w przypadku studiów stacjonarnych – co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów), powinna stanowić sumę wartości poszczególnych punktów ECTS odnoszących się do jego udziału w poszczególnych, zajęciach (lub grupach zajęć) prowadzonych przez nauczycieli lub inne osoby. ZO PKA zgłasza zastrzeżenia do

sprecyzowanych w sylabusach form aktywności w ramach pracy własnej studenta i jej wymiaru godzinowego. Na przykład:

- międzynarodowa polityka podatkowa (I stopień). Z sylabusu wynika, że student przez 122h przygotowuje się do zajęć, przygotowuje się do zaliczenia - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 150h i 5 ECTS;
- międzynarodowe standardy rachunkowości i sprawozdawczości finansowej (I stopień)- w ramach 70h "Praca własna studenta 1. Pogłębiona analiza wybranych problemów z zakresu zagadnień omawianych na zajęciach" - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 110h i 4 ECTS;
- ekonomia współdzielenia (I stopień) 40h/34h "Praca własna: Lektura literatury i przygotowywanie się do zajęć" - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 50h i 2 ECTS; ;
- podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa (I stopień) 76h. "Praca własna studenta 1. Zajęcia dydaktyczne 2. Studiowanie literatury 3. Udział w konsultacjach 4. Przygotowanie do zajęć" - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 90h i 3 ECTS. Warto nadmienić, że gdyby konsultacje miały być formą zajęć, podczas których zapewniony jest bezpośredni kontakt z nauczycielem akademickim należałoby wskazać jakie efekty uczenia się, jakie treści programowe, jakie sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się zostały do nich przypisane, wskazanie ich wymiaru w sylabusach.
- analiza finansowa (I stopień) – 84h Praca własna studenta, została opisana 14 treściami programowymi, dokładnie tymi samymi, co wyspecyfikowanymi wcześniej jako treści programowe (tym samym ma miejsce dublowanie treści) - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 126h i 4 ECTS;
- ekonomia menedżerska (II stopień) - 60h "Praca własna studenta 1. Analiza ryzyka, ocena jego opłacalności 2. Krzywe popytu i podaży, elastyczność popytu 3. Czynniki produkcji, klasyfikacja i ocena kosztów, zasada marginalna 4. Teoria gier i optymalne strategie decyzyjne 5. Podejmowanie decyzji w warunkach ograniczeń dot. Zasobów" - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 90h i 3 ECTS;
- kryzys w teorii ekonomii (II stopień) - 100h "Praca własna studenta: 1. praca nad materiałem" - wobec całkowitego nakładu pracy studenta w wymiarze 116h i 3 ECTS;
- i inne przykłady.

Wobec powyższego, należy uznać, że nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS, konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć nie są poprawnie oszacowane i nie zapewniają w pełni osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

W świetle dotychczasowych rozważań w programie studiów I i II stopnia na kierunku ekonomia dostrzega się znaczny udział pracy własnej studenta wobec całkowitego nakładu pracy studenta. Nie jest zachowany art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, gdzie studia są prowadzone w formie studiów stacjonarnych, w ramach których co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Uczelnia podała w RS, że łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia wynosi dla I stopnia 180ECTS a dla II stopnia 120ECTS. Podane wartości są błędne.

Nie można bowiem uznać, że całość ECTS jest uzyskiwana w ramach tego rodzaju zajęć, skoro stanowią one mniej niż 50% całkowitego wymiaru godzin pracy studenta. Przyjęte przez Uczelnię założenie oznaczałoby, że praca własna studentów nie powoduje w ogóle uzyskiwania punktów ECTS. Zaleca się zatem korektę tego znacząco zawyżonego oszacowania.

Tym samym liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów stacjonarnych łącznie oraz dla poszczególnych zajęć lub grup zajęć nie zapewnia w pełni osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Kolejność zajęć na obu stopniach studiów jest spójna i logiczna. Właściwe jest również ich rozplanowanie na semestry.

W ramach zajęć obowiązkowych, które zaliczyć muszą wszyscy studenci kierunku ekonomia I stopnia zarówno w ramach studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych są te z zakresu ekonomii i finansów, np. *podstawy rachunkowości, międzynarodowe stosunki gospodarcze, rynki finansowe, ekonometria*, z zakresu zarządzania: *marketing, podstawy zarządzania*, z zakresu prawa: *podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, podstawy prawa cywilnego i handlowego*. Są również zajęcia wykorzystujące technologie informacyjno-komunikacyjne, programy statystyczne jak: *technologie informacyjne, statystyka w biznesie*. Program studiów przewiduje także zajęcia w ramach danej specjalności. I tak na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych ekonomii I stopnia można studiować w ramach pięciu specjalności: *prawo w biznesie, prawo podatkowe, finanse i rachunkowość, ekonomia innowacji, gospodarka światowa*. Wówczas na II i III roku studenci realizują zajęcia, w zależności od wybranej specjalności, przy czym zarówno liczba realizowanych przedmiotów, jak i wymiar godzinowy zależy od specjalności i roku studiów. Wśród zajęć realizowanych na wybranych specjalnościach wskazać można np.: na specjalności *finanse i rachunkowość* - *komputerowe systemy finansowo-księgowe w rachunkowości laboratorium*, na specjalności *prawo podatkowe* - *międzynarodowa polityka podatkowa*, na specjalności *ekonomia innowacji* - *transmisja pieniężna we współczesnej gospodarce*. Ponadto student realizuje w toku studiów dwa wykłady do wyboru wybierając je z listy 14 wykładów (semestr IV i VI), tj.: *bezpieczeństwo żywności w handlu światowym, transport i spedycja w obrocie międzynarodowym, sieci przedsiębiorstw w globalnej gospodarce, analizy porównawcze w ekonomii, gry i optymalne decyzje, miary ryzyka finansowego, usługi finansowe, prawo bankowe z elementami prawa kredytowego, biznes plan, negocjacje w biznesie, surowce naturalne a rozwój gospodarczy, atrakcyjność inwestycyjna regionów, prawa pacjenta*.

Z kolei na studiach II stopnia program kształcenia obejmuje przedmioty obowiązkowe dla wszystkich studentów, których zakres odnosi się do ekonomii i finansów, np. *podstawy rachunkowości, międzynarodowe stosunki gospodarcze, rynki finansowe, ekonometria*; do zarządzania: *marketing, podstawy zarządzania*, jak również do prawa: *podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, podstawy prawa cywilnego i handlowego*. Są również zajęcia wykorzystujące programy statystyczne i ekonometryczne, jak: *statystyczna analiza danych, ekonometria i prognozowanie procesów ekonomicznych*. Program studiów realizowany jest także przez zajęcia do wyboru: student realizuje w toku studiów dwa wykłady do wyboru wybierając z listy 12 wykładów (semestr II i IV) oraz przedmiot do wyboru w formie konwersatorium wybierając spośród 6 proponowanych zajęć (semestr III). Wśród wykładów do wyboru wskazuje się: *prawo energetyczne, ekonomia instytucjonalna, krajowy rynek emerytalny, audyt w sektorze finansów publicznych, lean management, psychologia zarządzania w biznesie, multikulturowość a biznes i prawo, status menadżera, marketing holistyczny, mediacje i negocjacje w obrocie gospodarczym, podstawy organizacji i zarządzania, problemy etyczne*

współczesnej medycyny; wśród konwersatoriów: metody analizy i prognozowania indeksów giełdowych, metody klasyfikacji w analizach zjawisk społeczno-gospodarczych, analiza portfelowa, bankowość detaliczna i korporacyjna, ekonomia matematyczna, finanse organizacji pozarządowych.

Ponadto treści kształcenia na II stopniu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych realizowane są w ramach zajęć wpisujących się w specjalności, ofertę których stanowią: *prawo w biznesie, prawo podatkowe, finanse i rachunkowość, ekonomia innowacji, gospodarka światowa*, a ponadto na studiach stacjonarnych (obecnie tylko II rok studiów) specjalność w języku angielskim MME *master of managerial economics* (odrębny kierunek od roku akademickiego 2024/2025). Wśród zajęć realizowanych na wybranych specjalnościach wskazać można np.: na specjalności *finanse i rachunkowość/ doradztwo podatkowe* - komputerowe systemy finansowo-księgowe w rachunkowości laboratorium, na specjalności *ekonomia i społeczeństwo - ekonomia sektora publicznego*, na specjalności *prawo w biznesie - elektroniczny obrót gospodarczy i jego bezpieczeństwo*. Specjalność MME wpisuje się w odrębną specyfikę programu kształcenia. Od I roku prowadzona jest w języku angielskim. Wśród zajęć na I roku wskazać można *contemporary management, macroeconomics*, wykłady do wyboru i konwersatoria, analogicznie na II roku, a wśród zajęć obligatoryjnych wymienić można np.: *mathematical economics laboratory, international financial markets analysis, human resources management*.

Zachowana jest również sekwencyjność zajęć, np. student studiów I stopnia najpierw uczestniczy w *mikroekonomii* (semestr 1), a następnie w *makroekonomii* (semestr 2), najpierw w *rachunkowości* (semestr 2), a następnie w *rachunkowości finansowej* (semestr 3) itd. Sekwencyjność jest widoczna także na II stopniu. Jest grupa zajęć stanowiących kontynuację tych z I stopnia, jak np. *rynk finansowe 2, makroekonomia 2*, które realizowane są na I roku. Ponadto sekwencyjność zajęć daje się zauważyć w podejmowanych treściach z *ekonomii międzynarodowej* (I rok), a następnie z *ekonomii menadżerskiej* (II rok) itd.

Lektorat języka nowożytnego (j. angielskiego, do wyboru spośród: angielskiego, niemieckiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego i rosyjskiego) realizowany jest na II-IV semestrach, a praktyka zawodowa - od III do V semestru, na studiach I stopnia. Z kolei lektorat języka nowożytnego (j. angielskiego) na II stopniu studiów - ma miejsce na II semestrze, a praktyka zawodowa od II do IV semestru. SeminaRIA odbywają się na dwóch ostatnich semestrach I stopnia studiów i od II-IV semestru na II stopniu studiów, gdy studenci mają już ugruntowaną wiedzę fundamentalną. Przyjęta sekwencja zajęć nie budzi wątpliwości, jeśli chodzi o umożliwienie studentom osiągnięcia efektów uczenia się. Właściwym pod tym względem jest również dobór form zajęć i proporcje liczby godzin dydaktycznych realizowanych w poszczególnych formach. Na studiach stacjonarnych I stopnia, jeśli uwzględni się wyłącznie zajęcia ujęte w planie studiów (bez praktyk), czyli wykłady, ćwiczenia, laboratoria i seminaRIA, to wykłady stanowią ok. 55% godzin zajęć (analogicznie na studiach niestacjonarnych. W przypadku studiów II stopnia wartość tego wskaźnika wynosi na studiach stacjonarnych ok. 56-60%, w ramach ścieżki angielskiej 44%, na studiach niestacjonarnych 55-59% (wśród form zajęć wskazuje się wykłady, ćwiczenia, laboratoria, konwersatoria i seminaRIA). Mając na uwadze profil ogólnoakademicki analizowanego kierunku, są to proporcje prawidłowe.

Na kierunku ekonomia na studiach stacjonarnych I stopnia na zajęcia do wyboru przypadają łącznie 272 godziny, w tym: 32 godziny na zajęcia do wyboru (dwa wykłady po 16 godz.), 60 godzin seminarium oraz 180 godzin lektoratu z języka obcego. Na studiach niestacjonarnych I stopnia na zajęcia do wyboru przypada łącznie 184 godziny, w tym: 24 godziny na przedmioty do wyboru, 40 godzin seminarium oraz

80 godzin lektoratu z języka obcego. Z kolei na studiach stacjonarnych II stopnia na zajęcia do wyboru przypada łącznie 208 godzin, w tym: 28 godzin na dwa wykłady, 14 godzin na konwersatorium i 106 godzin seminarium. Dodatkowo program przewiduje 60 godzin lektoratu z języka obcego. W ramach specjalności MME *master of managerial economics* na II stopniu studiów stacjonarnych do wyboru przypadają 144 godziny (80 godzin wykładów i 64 godziny konwersatoriów). Na niestacjonarnych studiach II stopnia na zajęcia do wyboru przypada łącznie 140 godzin, w tym: 20 godzin na dwa wykłady, 10 godzin na konwersatorium i 70 godzin seminarium. Dodatkowo program przewiduje 40 godzin lektoratu z języka obcego. W rezultacie łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru na I stopniu wynosi 68 ECTS, na II stopniu studiów 61 ECTS. Spełniony jest zatem wymóg ustawowy.

Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowano kierunek, tj. ekonomia i finanse 100%, zdaniem Uczelni wynosi na studiach I stopnia 155 ECTS, na studiach II stopnia 116 ECTS. Zdaniem ZO PKA nie można uwzględnić wielu przedmiotów w tym zakresie, a odnoszących się do innych, niż ekonomia i finanse dyscyplin, jak np.:

Na I stopniu studiów m.in.:

- *marketing* 6 ECTS
- *nauka o przedsiębiorstwie* 4 ECTS
- *podstawy prawa cywilnego i handlowego* 5 ECTS
- *podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa* 3 ECTS
- *zarządzanie produktem i marką* 2 ECTS
- *biznes plan* 4 ECTS
- *negocjacje w biznesie* 4 ECTS
- *transport i spedycja w obrocie międzynarodowym* 4 ECTS
- *zarządzanie marketingowe* 3 ECTS
- *innowacyjne zarządzanie przedsiębiorstwem produkcyjnym* 3 ECTS
- *innowacyjne zarządzanie przedsiębiorstwem handlowym i usługowym* 4 ECTS
- *zarządzanie komunikacją marketingową* 3 ECTS
- *azjatyckie modele zarządzania przedsiębiorstwem* 2 ECTS

Są zajęcia, które w całości nie wpisują się w dyscyplinę ekonomia i finanse:

- *prawa pacjenta* 4 ECTS
- *ochrona konsumenta* 2 ECTS
- *statystyka w biznesie* 6 ECTS
- *prawo konkurencji* 4 ECTS

Prześlanką takiego stanu rzeczy jest zła struktura dyscyplin, do których kierunek ekonomia został przyporządkowany, o czym już wcześniej wspomniano. Niemniej jednak stwierdza się, że zostaje spełniony wymóg określony w przepisach, tzn. liczba ECTS dla zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowano kierunek jest wyższy niż 50%. Liczba tych punktów zależy od specjalności i stanowi ją np. na PwB 138 ECTS, na FiR ok. 143 ECTS. Z kolei na II stopniu studiów w dyscyplinę ekonomia i finanse nie wpisują się m.in.:

- *lean management* 3 ECTS
- *psychologia zarządzania w biznesie* 3 ECTS
- *podstawy organizacji i zarządzania* 3 ECTS
- *problemy etyczne współczesnej medycyny* 3 ECTS

- *analiza portfelowa* 2 ECTS
- *multikulturowość a biznes i prawo* 2 ECTS
- *status menadżera* 2 ECTS
- *marketing holistyczny* 2 ECTS
- *prawo koncentracji przedsiębiorców* 4 ECTS
- *ekonomika handlu zagranicznego* 2 ECTS

Są przedmioty, które w całości nie wpisują się w dyscyplinę ekonomia i finanse, m.in.:

- *mediacje i negocjacje w obrocie gospodarczym* 2 ECTS
- *zarządzanie w sieciach międzyorganizacyjnych* 2 ECTS
- *podstawy prawa administracyjnego* 3 ECTS

Po korekcie przypisanych przedmiotów do zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowano kierunek ekonomia liczba tych punktów w zależności od specjalności wynosi np. na PwB 109 ECTS, na FiR ok. 111 ECTS.

Zajęcia, które na specjalności MME nie wpisują się w 100% w dyscyplinę ekonomia i finanse stanowią m.in.:

- *contemporary management* 4 ECTS
- *civil law* 4 ECTS
- *marketing management* 3 ECTS
- *european legal culture* 2 ECTS

Szacowana liczba ECTS dla zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowano kierunek na specjalności MME stanowi 96 ECTS, spełniając wymóg ustawowy w tym zakresie.

Studenci mają obowiązkowy lektorat języka obcego, z języka angielskiego. Odbywa się on łącznie w wymiarze 180 godzin, w tym 60 godzin na I roku i 120 godz. na II roku w przypadku stacjonarnych studiów ekonomii I stopnia; natomiast w przypadku niestacjonarnych studiów ekonomii I stopnia jest to łącznie 120 godzin, w tym 40 godz. na I roku i 80 godz. na II roku. Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z języka obcego stanowi 12 ECTS. Na I stopniu studiów nie ma dodatkowego przedmiotu w j. obcym, również przedmiotu do wyboru.

Na studiach stacjonarnych ekonomii II stopnia jest 60 godzin lektoratu języka obcego (język angielski), tj. 4 ECTS, realizowanego na II sem. studiów. Na II stopniu jest oferowana specjalność w j. angielskim MME *master of managerial economics* prowadzona od pierwszego semestru studiów. Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na tej specjalności to 123 ECTS. Niemniej jednak brak jest przedmiotu prowadzonego w j. obcym obligatoryjnego dla wszystkich studentów II stopnia, który rozszerzyłby słownictwo ekonomiczne każdego z nich.

Program studiów I i II stopnia na kierunku ekonomia nie obejmuje zajęć z dziedziny nauk humanistycznych. Tym samym nie jest zapewniony wymóg liczby punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych, tj. nie mniejszą niż 5 punktów ECTS.

Plan studiów na I i II stopniu obejmuje zajęcia prowadzone w formie zdalnej, a więc z zastosowaniem metod i technik kształcenia na odległość. Na podstawie zarządzenia nr 190/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 19 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia Zasad kształcenia na odległość w Uniwersytecie Wrocławskim, Dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii wydał zarządzenie nr 8/2024 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 czerwca 2024 r. w sprawie prowadzenia zajęć zdalnych i hybrydowych na Wydziale Prawa,

Administracji i Ekonomii UWr w roku akademickim 2024/2025. W zarządzeniu tym sprecyzowano, że wykłady na określonych kierunkach studiów, w tym:

- ekonomia, studia I stopnia, niestacjonarne
- ekonomia, studia II stopnia, niestacjonarne,
- ekonomia, studia II stopnia, stacjonarne

odbywają się w formie zdalnej, w wymiarze nie więcej niż 60% liczby godzin wykładów, przewidzianej programie studiów. Jednocześnie przewidziane także zostało, że na pisemny wniosek prowadzącego zajęcia, Dziekan może wyrazić zgodę na przeprowadzenie zajęć zdalnych. W formie zdalnej na kierunku ekonomia prowadzone są wykłady synchronicznie z wykorzystaniem MS Teams w następującym wymiarze godzin:

- na studiach I stopnia na studiach stacjonarnych tylko na specjalności *ekonomia innowacji* – 990 godz.; natomiast na studiach niestacjonarnych na specjalnościach: *prawo w biznesie* –223 godz.; *prawo podatkowe* –223 godz.; *finanse i rachunkowość* 223 godz.; *ekonomia innowacji* –223 godz.; *gospodarka światowa* –223 godz.
- na studiach II stopnia na specjalnościach - studia stacjonarne *prawo w biznesie* 297; *doradztwo podatkowe*: 300; *finanse i rachunkowość*: 289; *gospodarka światowa*: 297; MME: 238; - studia niestacjonarne: *prawo w biznesie*: 217; *doradztwo podatkowe*: 226; *finanse i rachunkowość*: 212; *gospodarka światowa*: 218.

Wymiar tych zajęć na ogół jest zgodny z wymaganiami w tym zakresie, choć pewne wątpliwości budzi z jednej strony fakt realizacji zajęć zdalnych na kierunku ekonomia studia I stopnia stacjonarne – nie wyszczególnionych przez Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii w zarządzeniu nr 8/2024, a z drugiej strony fakt przekroczenia godzinowego - 990 godzin na specjalności *ekonomia innowacji* to więcej niż 60% wykładów.

Wśród stosowanych na kierunku ekonomia metod kształcenia można wymienić następujące: dyskusja, praca w parach, praca w grupach, case study, prezentacja, samodzielne poszukiwanie informacji przez studentów i ich krytyka, minitesty online, wykład, uczenie się na własnych i innych błędach, burza mózgów, symulacja sali sądowej, testy, wykład, rozwiązywanie problemów, casusy, projekty, analiza tekstu, analiza danych statystycznych, analiza wizualnych przedstawień danych statystycznych, eksperyment myślowy, analiza przypadku, wspólne rozwiązywanie zadań dotyczących danego modelu, rozwiązywanie problemów - praktyczne zastosowanie modeli ekonometrycznych w ekonomii np. model jako narzędzie weryfikacji teorii ekonomii, model wyceny funduszy kapitałowych i NEMCOD, dyskusja nad poprawnością zastosowanych narzędzi ilościowych w analizach, projekty obejmujące analizę z uwzględnieniem rzeczywistych danych, metoda projektu edukacyjnego, webquest, flipped classroom, peer learning. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się. W ich doborze są uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, a w nauczaniu i uczeniu się są stosowane właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne wspomagające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Na kierunku ekonomia na I i II stopniu studiów jest wykorzystywany potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne w tym zakresie narzędzia, zapewniające osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zajęcia w formie zdalnej są realizowane z wykorzystaniem MS Teams, MS Forms, Platformy e-learningowej Uniwersytetu Wrocławskiego. Należy w związku z tym podkreślić, że metody i techniki kształcenia na odległość w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane jedynie pomocniczo. Potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia, jak np.

wymienione wyżej metody kształcenia m.in.: Kahoot, minitesty online, webquest, flipped classroom, peer learning zapewniają osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Na podstawie analizy stanu faktycznego należy uznać, że metody i techniki kształcenia na odległość w przypadku zajęć kształtujących umiejętności praktyczne są wykorzystywane jedynie pomocniczo.

Wiele metod ma również charakter aktywizujący do udziału w procesie nauczania, ukierunkowany na samodzielność, zachęcający do krytycznego myślenia i indywidualnego pogłębiania wiedzy. Przeprowadzone hospitacje wybranych zajęć to potwierdzają, analogicznie jak zweryfikowane przez ZO PKA prace etapowe. Metody kształcenia stosowane w ramach seminarium dyplomowego i magisterskiego i innych zajęć, takie jak studiowanie literatury, analiza i interpretacja materiałów źródłowych, studiowanie przyczynowo- skutkowe, opracowanie projektu, umożliwiają studentom przygotowanie się do prowadzenia działalności naukowej, w tym również w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, a także pozwalają wypracować umiejętność właściwego doboru narzędzi, metod i technik, w szczególności informacyjno-komunikacyjnych o zaawansowanych charakterze.

Metody kształcenia stosowane w zakresie języka obcego (eklektyczna z przewagą metody komunikacyjnej m.in. dyskusje, praca w grupach; bezpośrednia, kognitywna i gramatyczno-tłumaczeniowa) nastawione są na osiągnięcie kompetencji językowych na określonym poziomie. Na studiach I stopnia pozwalają na uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2, na studiach II stopnia na poziomie B2+. Odnosnie do metod kształtujących kompetencje językowe na poziomie B2 + wskazać trzeba ponadto np. streszczenie artykułów naukowych oraz popularnonaukowych, źródłowych tekstów naukowych oraz ich krytyczna interpretacja; opisywanie badań naukowych i eksperymentów oraz ich wyników; tworzenie i wygłaszanie prezentacji związanej z kierunkiem studiów lub na tematy ogólnoakademickie. Na studiach II stopnia zajęcia kształtujące kompetencje językowe wpisują się w wykłady, ćwiczenia, seminaria, laboratoria i konwersatoria prowadzone na specjalności MME.

Proces uczenia się został dostosowany do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym studentów z niepełnosprawnością. Zapewnia się także możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia. Opisują je zapisy w regulaminie studiów. W ramach zapewnienia możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia przewiduje się m.in. możliwość eksternistycznego zaliczania niektórych modułów zajęć tylko i wyłącznie na wniosek studenta skierowany do dziekana. Termin do składania takich wniosków został ustalony na 14 dni od rozpoczęcia semestru zimowego lub letniego, podanego w komunikacie Rektora UWr w sprawie organizacji roku akademickiego. Dziekan może wyrazić zgodę na eksternistyczne zaliczanie przez studenta niektórych zajęć w uzasadnionych i udokumentowanych przypadkach wynikających z sytuacji osobistej, rodzinnej, zdrowotnej, zawodowej studenta. Taki wniosek o eksternistyczne zaliczanie zajęć wymaga oczywiście udokumentowania. Zgodnie z RS, ze względu na specyfikę zajęć eksternistycznemu zaliczeniu nie podlegają: seminaria, laboratoria, wykłady, warsztaty, lektoraty oraz zajęcia W-F. Takie wyszczególnienie pozwala stwierdzić, że tylko ćwiczenia pozwalają na eksternistyczne zaliczenie, co skłania do wniosku o zbyt wąskiej ofercie w tym zakresie.

Indywidualne potrzeby studentów uwzględnia także możliwość uzyskania dodatkowego terminu wcześniejszego zaliczenia modułów zajęć przez studenta ostatniego okresu rozliczeniowego zgodnie z przyjętymi przez Uczelnię zasadami.

Studentom umożliwia się także zmianę grupy ćwiczeniowej z uwagi na indywidualne potrzeby studenta. Student ma także – jeśli ma taką indywidualną potrzebę – możliwość zmiany formy studiów. Mianowicie student studiów niestacjonarnych WPAE może po zaliczeniu co najmniej jednego roku studiów i uzyskaniu średniej ze wszystkich ocen co najmniej 4,50 zmienić formę studiów na swoim kierunku na studia stacjonarne. Liczba zmieniających formę studiów nie może przekroczyć 10% limitu przyjęć na studia stacjonarne na ten kierunek. Student studiów stacjonarnych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego może po zaliczeniu co najmniej jednego roku studiów zmienić formę studiów na swoim kierunku na studia niestacjonarne.

W razie potrzeby student może otrzymać semestralny lub roczny urlop od zajęć, w czasie którego zachowuje prawa studenckie. Takiego urlopu od zajęć udziela dziekan na podstawie uzasadnionego i udokumentowanego wniosku. Zgodnie z regulaminem studiów studenci ze stwierdzoną niepełnosprawnością mają prawo do dostosowania procesu kształcenia na zasadach określonych odrębnymi przepisami. Studentom ze stwierdzoną niepełnosprawnością ponadto zapewnia się wsparcie niematerialne na czas realizacji programu studiów.

Na kierunku ekonomia realizowane jest dostosowanie procesu rekrutacji, kształcenia studentów z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami. W procesie przyznawania dostosowania uwzględniane są: stopień i rodzaj niepełnosprawności potwierdzony orzeczeniem; szczególne potrzeby potwierdzone dokumentacją medyczną/psychologiczną; uzasadnienie oraz racjonalność dostosowania w aspekcie ekonomicznym i wyrównywania szans; specyfika merytoryczna kierunku studiów z zachowaniem efektów uczenia się; związek pomiędzy rodzajem niepełnosprawności lub szczególną potrzebą a trudnościami w realizacji zadań powiązanych z procesem kształcenia. Wśród przykładowych form dostosowania, wymienia się m.in.:

- omówienie przez prowadzącego ze studentem(-ką) przedmiotu: zakresu materiału, specyfiki zajęć, sposobu uczenia się oraz wymagań dotyczących przygotowania się do zajęć i zaliczenia.
- w miarę możliwości udostępnianie studentom materiałów odpowiednio wcześniej przed rozpoczęciem zajęć (np. konspektu w formie elektronicznej lub papierowej, głównych tez, bibliografii, prezentacji multimedialnej) oraz przekazanie materiałów dydaktycznych przez prowadzącego w formie: pisemnej, elektronicznej, na arkuszu z powiększoną czcionką (dla osób z niepełnosprawnością wzrokową);
- zwiększenie limitu nieobecności (na warunkach ustalonych indywidualnie z prowadzącym) wraz z możliwością nadrobienia zaległości na warunkach ustalonych z osobami prowadzącymi zajęcia;
- zmiana formy egzaminu i dostosowanie jej do potrzeb studenta(-tki) (np. egzamin ustny na pisemny; pisemny na ustny; praktyczny na teoretyczny);
- umożliwienie zaliczania mniejszej partii materiału w ustalonych terminach;
- umożliwienie zdawania egzaminów pisemnych na komputerze, udostępnionym przez Uniwersytet Wrocławski lub w uzasadnionych przypadkach prywatnym komputerze studenta(-tki);
- wydłużenie czasu trwania kolokwium, zaliczenia, egzaminu zgodnie z decyzją prowadzącego.

Studenci mają możliwość realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia, co wynika z możliwości studiowania według indywidualnego programu (planu) studiów. Student ma prawo studiować według indywidualnego programu i planu studiów, warunkiem przyznania takiego programu i planu jest uzyskanie przez studenta średniej ocen w wysokości 4.5 przez cały okres studiów poprzedzający złożenie wniosku.

Student studiujący według indywidualnego programu i planu studiów nie ma obowiązku uczestniczenia w zajęciach, chyba że jego obecność jest niezbędna dla realizacji efektów kształcenia z danego przedmiotu. Decyzję o obowiązkowym udziale studenta w określonych zajęciach podejmuje dziekan na umotywowany wniosek prowadzącego zajęcia. Student ma prawo do uzyskiwania zaliczeń oraz zdawania egzaminów w terminach wcześniejszych niż wynikające z kalendarza akademickiego. Na wniosek studenta prowadzący zajęcia/egzaminator ustala na piśmie na początku semestru warunki i sposób uzyskania zaliczenia lub zdania egzaminu, które nie mogą mieć charakteru dyskryminującego. Student może odwołać się od rozstrzygnięcia prowadzącego do dziekana.

W uzasadnionych i udokumentowanych przypadkach dziekan może wyrazić zgodę na indywidualną organizację studiów. Indywidualna organizacja studiów polega na realizacji wszystkich przedmiotów przewidzianych w programie studiów z możliwością eksternistycznego zaliczania przez studenta niektórych zajęć lub modyfikacją terminu oraz formy zaliczeń i egzaminów. Wszelkie zmiany wymagają uzgodnienia z prowadzącym zajęcia.

Na kierunku ekonomia realizowane są obowiązkowe praktyki studenckie, które stanowią integralną część programu studiów na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia. W przypadku studiów drugiego stopnia obowiązkowe praktyki zawodowe były realizowane do naboru 2022/2023 (zob. m.in. RSO, s. 32-33). Podczas wizytacji Uczelnia zadeklarowała, że choć obecnie program studiów drugiego stopnia nie przewiduje obowiązkowych praktyk zawodowych, to zainteresowani studenci mają możliwość odbycia fakultatywnych praktyk studenckich, które nie są ujęte w programie studiów. Uczelnia aktywnie wspiera studentów w wyborze miejsca realizacji takich praktyk.

Niezależnie od formy studiów praktyki studenckie mają być odbyte do końca ostatniego semestru. Realizowane są na podstawie Uchwały nr 2/II/2023 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 13 lutego 2023 r. Do modułu praktyk jest sylabus z którego wynika, że praktyki to 120 godzin dydaktycznych (15 dni) – 4 ECTS.

Zgodnie z sylabusem praktyk, ich realizacja może mieć miejsce na wszystkich semestrach (poza pierwszym), co przy odbywaniu praktyki na II lub III semestrze w przypadku studiów I stopnia może nie umożliwiać studentom ich prawidłowej realizacji, gdyż trudno na II lub III semestrze (jeśli wówczas student zdecyduje się na odbycie praktyki) aby student mógł zrealizować zawarte w sylabusie kompetencje, szczególnie aby był w stanie zweryfikować i pogłębić zdobytą wiedzę teoretyczną.

Istnieją cztery warianty realizacji praktyk:

- Na podstawie umów ramowych zawieranych przez WPAE z pracodawcami. Wydział zawiera umowę dla nieokreślonej ilości studentów, ustalając z organizatorem praktyk program praktyk i możliwości osiągnięcia efektów uczenia się przewidziane dla praktyk.
- Na podstawie umów indywidualnych zawieranych w sprawie indywidualnych praktyk z pracodawcami. Wydział zawiera umowy w indywidualnych sprawach, z organizatorami praktyk, badając możliwości osiągnięcia efektów uczenia się we wskazanym miejscu odbywania praktyk.
- Zorganizowanych na UW. Praktyki odbywają się w strukturach administracji uczelni.
- Realizowanych w ramach zatrudnienia lub innych form aktywności zawodowej studenta. Praktyki odbywają się w trakcie realizacji zatrudnienia lub inne aktywności studenta, po uprzednim zawarciu umowy z organizatorem praktyki i ustaleniem możliwości do osiągnięcia efektów uczenia się.

Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii posiada 11 umów ramowych dotyczących praktyk, przede wszystkim z instytucjami administracji publicznej, takimi jak sądy, prokuratura, urząd miasta czy urząd wojewódzki, w których praktyki mogą odbywać studenci kierunku ekonomii.

Studenci wydziału ekonomii korzystają jednak w przeważającej większości z umów indywidualnych zawieranych w sprawie indywidualnych praktyk z pracodawcami. Takich umów została zawartych około 100 z różnej wielkości podmiotami. Znajdują się tam duże międzynarodowe banki, jak również niewielkie biura rachunkowe.

Praktyki zaliczane są na podstawie „Zaświadczenia o odbyciu praktyki” stanowiącego załącznik nr. 5 do Uchwały, który zawiera opis działań podczas praktyki oraz prezentuje efekty uczenia się. Na podstawie tego dokumentu dokonywane jest zaliczenie praktyki, bez wystawiania oceny. Osiągnięcie efektów uczenia się weryfikowane jest poprzez analizę właśnie tego dokumentu.

Jak wynika z sylabusu praktyka zakłada efekty uczenia się z zakresu umiejętności oraz kompetencji społecznych. W zakresie umiejętności student powinien pozyskać następujące efekty uczenia się:

- Student zna swoje możliwości merytoryczne niezbędne w trakcie realizowania praktyki i potrafi uzupełnić ich braki
- Student poznaje specyfikę funkcjonowania i strukturę instytucji w której odbywa praktykę
- Student potrafi zastosować w praktyce wiedzę uzyskaną w trakcie realizacji programu studiów, potrafi na podstawie tej wiedzy samodzielnie podejmować decyzje,
- Student dostrzega potrzebę ciągłego podnoszenia swoich kompetencji

W zakresie kompetencji powinien pozyskać następujące efekty uczenia :

- Student potrafi pracować w zespole,
- Student potrafi podejmować samodzielne i odpowiedzialne decyzje w oparciu o swoją wiedzę i doświadczenie zdobyte w trakcie praktyki, identyfikując i rozumiejąc społeczne skutki ich podejmowania,
- Potrafi w sposób jasny komunikować się ze swoim otoczeniem oraz w przystępny sposób przekazywać swoją wiedzę.

Na podstawie wyrywkowo wybranych Zaświadczeń o odbyciu Praktyki, nie zawsze wszystkie kompetencje wymienione w sylabusie są realizowane. Nie jest też jasno ustalona procedura weryfikacji „Zaświadczeń o odbyciu praktyki”.

Studenci realizujący praktykę zawodową mogą liczyć na wsparcie Pełnomocnika Dziekana WPAE ds. Praktyk studenckich i kontaktów z pracodawcami. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że kompetencje opiekuna praktyk obejmują wiedzę związaną z regulaminem praktyk i programem praktyk oraz praktyczną związaną ze specyfiką kierunku. Odpowiednie umiejscowienie Pełnomocnika Dziekana WPAE ds. praktyk studenckich w strukturze organizacyjnej wydziału, umożliwia poprawną weryfikację osiągania przez studentów efektów uczenia się założonych dla praktyk zawodowych realizowanych na ocenianym kierunku studiów.

Student w czasie realizacji praktyki ma także przypisanego opiekuna praktyk z ramienia pracodawcy, wyznaczonego przez praktykodawcę. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że do zadań opiekuna należy planowanie, monitorowanie pracy studenta oraz zapewnienie, że realizowane zadania odpowiadają wymaganiom programu praktyk. Opiekun musi być wyznaczony przez praktykodawcę jako osoba

odpowiedzialna za nadzór nad studentem oraz za sporządzanie dokumentacji, w tym opinii o przebiegu praktyki. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że opiekun po zakończeniu praktyki podpisuje Zaświadczenie o odbyciu praktyki przez studenta potwierdzając zakres i kompetencje jakie zostały uzyskane podczas praktyki.

Z analizy stanu faktycznego wynika, że od stycznia 2025 roku ze względu na prace nad nową stroną internetową Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii w zakładce „Praktyki” nie można uzyskać informacji na temat praktyk. Studenci zostali poinformowani o tym fakcie mailowo i wiedzą, że mogą znaleźć komplet informacji i dokumentów dotyczących realizacji praktyk zawodowych na profilu Pełnomocnika Dziekana WPAE ds. Praktyk studenckich. Studenci mogą tam pobrać i zapoznać się z następującymi dokumentami: Zaświadczenie o odbyciu praktyki, Wniosek o realizację praktyki w miejscu zatrudnienia, Umowa o organizację praktyki, Skierowanie na praktykę, Deklaracja o warunkach odbywania praktyki. Należy zauważyć, że nie ma tam zamieszczonego sylabusu praktyk, co zapewne powoduje, że zarówno studenci jak i opiekunowie praktyk ze strony pracodawcy nie są w pełni zorientowani jakie kompetencje powinien uzyskać student. Ta sytuacja powoduje, że nie zawsze wszystkie kompetencje wymienione w sylabusie są realizowane podczas odbywania praktyki.

Rozplanowanie zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, na I i II stopniu, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się. Studia odbywają się według programów studiów ustalonych przez Senat Uniwersytetu Wrocławskiego. Programy studiów są podawane na stronach internetowych jednostki dydaktycznej nie później niż 14 dni po ich ustaleniu. Organizację roku akademickiego ustala Rektor w porozumieniu z Samorządem Studentów Uniwersytetu Wrocławskiego i podaje ją do wiadomości w zarządzeniu w sprawie organizacji danego roku akademickiego najpóźniej do dnia 30 czerwca poprzedniego roku akademickiego. Zarządzenie określa harmonogram pierwszego oraz drugiego semestru danego roku akademickiego, z wyszczególnieniem okresu zajęć dydaktycznych, wakacji, sesji egzaminacyjnych, dni wolnych od zajęć dydaktycznych. Rok akademicki obejmuje dwa semestry studiów i rozpoczyna się 1 października, a kończy 30 września. Co do zasady zajęcia w semestrze trwają 15 tygodni, choć w szczególnych przypadkach, na wniosek rady wydziału, okres ten może być zmieniony przez Rektora przed rozpoczęciem semestru. Nadto należy mieć na uwadze, że na studiach stacjonarnych liczba godzin zajęć dydaktycznych obowiązujących studenta w tygodniu nie może przekroczyć 30. Zajęcia na studiach stacjonarnych prowadzone są od poniedziałku do piątku. W planach zajęć po każdej 90 minutowej jednostce lekcyjnej przewidziano 15 minut przerwy dla studentów celem zapewnienia higieny pracy umysłowej. W harmonogramie zajęć określone są dni prowadzenia zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego, godziny tych zajęć, osoby prowadzące i miejsce odbywania zajęć (nr sali). Z kolei na studiach niestacjonarnych zajęcia prowadzone są od soboty do niedzieli od 8.00 do 20.15 i po każdej 90 minutowej jednostce lekcyjnej przewidziano 15 minut przerwy dla studentów.

Student otrzymuje informację zwrotną o uzyskanych efektach na kilka sposobów. Przede wszystkim może od prowadzącego zajęcia otrzymać uwagi, komentarze czy sugestie dotyczące prac etapowych. Dotyczy to w szczególności prac o charakterze projektów (np. realizowanych podczas ćwiczeń czy laboratoriów), a także zaliczeń etapowych w formie wypowiedzi ustnej uzupełnianej prezentacją studenta czy egzaminów ustnych. W wielu przypadkach przeglądanych prac etapowych nie dostrzeżono informacji zwrotnej dla studenta.

Ponadto, zgodnie z Zarządzeniem Dziekana WPAE z dnia 15 września 2022 r. każdy pracownik ma obowiązek ustalenia 2 godzin konsultacji tygodniowo w ciągu dni roboczych oraz 5 godzin w dni weekendowe w semestrze. Jest to czas, w którym każdy student może indywidualnie uzyskać uzasadnienie swojej oceny z pracy etapowej oraz informację odnośnie do uzyskanych efektów. W trakcie konsultacji studenci mają możliwość nie tylko omówienia swoich wyników, ale także skonsultowania tematów, które ich zainteresowały w ramach wykładu, strategii dalszego rozwoju, np. pod kątem wyboru ścieżki akademickiej lub zawodowej. Oprócz regularnych konsultacji każdy pracownik ma obowiązek zorganizowania dodatkowych konsultacji następujących po wystawieniu oceny z egzaminu w systemie USOS, podczas których każdy student, który przystąpił do egzaminu może zapoznać się ze swoją pracą oraz otrzymać od pracownika informację co do uzyskanych efektów wraz z uzasadnieniem. Oprócz szczegółowej informacji o swoich błędach student może otrzymać rekomendacje dotyczące dalszego doskonalenia kompetencji. Taki mechanizm ma na celu nie tylko wyjaśnienie uzyskanych wyników, ale także zwiększenie transparentności oceniania oraz umożliwienie studentowi świadomej pracy nad swoimi słabszymi stronami.

Informację o uzyskanych efektach, w szczególności przygotowujących do działalności naukowej, student może otrzymać także w trakcie dyskusji dotyczącej jego wystąpienia podczas seminariów czy konferencji naukowych – organizowanych głównie przez koła naukowe.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na studiach I i II stopnia są dostosowane do koncepcji kształcenia, sylwetki absolwenta, wpisują się w efekty uczenia się w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której został przyporządkowany wizytowany kierunek, przy czym warto podkreślić, że odnoszą się one jednak do znacznie szerszego spektrum ww. kwestii uwzględniając w swym zakresie również treści z dyscypliny nauki o zarządzaniu i jakości, nauki prawne. Formy prowadzenia zajęć oraz stosowane metody dydaktyczne są właściwe oraz zróżnicowane i dostosowane do charakteru zajęć zarówno na I jak i II stopniu studiów. Udział w programie zajęć do wyboru spełnia wymogi ustawowe, analogicznie jak zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie, do których przyporządkowano kierunek ekonomia. Program studiów na studiach I i II stopnia obejmuje zajęcia z języka obcego, a stosowane metody nauczania pozwalają na uzyskanie kompetencji w tym zakresie, odpowiadających poziomowi studiów. Harmonogram realizacji programu studiów pozwala na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów I i II stopnia, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się, przypisanych do zajęć (lub grup zajęć) nie pozwala w pełni na osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Na kierunku ekonomia na I i II stopniu studiów nie jest zachowany wymóg art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, gdzie na studiach stacjonarnych, co najmniej połowa punktów ECTS

objętych programem studiów jest uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Wymogi ustawowe nie są zachowane odnośnie do liczby punktów ECTS zajęć z dziedziny nauk humanistycznych dla studiów I i II stopnia. Brak jest obligatoryjnego przedmiotu w j. obcym dla wszystkich studentów II stopnia zorientowanego stricte na treści ekonomiczne.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć. Treści programowe określone dla praktyki zawodowej i ich wymiar, zapewniają osiągnięcie przez studentów określonych efektów uczenia się. Umieszczenie w planie studiów praktyk od drugiego semestru budzi wątpliwości. Analiza stanu faktycznego nie wskazała praktyki odbywającej się na II lub III semestrze studiów, jednak powinno to zostać sformalizowane i wprowadzone do sylaby praktyk, tak aby praktyki odbywały się najwcześniej na IV semestrze. Zaproponowane metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się dla praktyk, a także sposób ich dokumentowania umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów w stopniu podstawowym. Ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana na podstawie Zaświadczenia o odbyciu praktyki ma charakter wystarczający, ale nie zawsze odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się wynikających z sylaby praktyk. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje Pełnomocnika Dziekana WPAE ds. Praktyk studenckich umożliwiają prawidłową realizację praktyk. Infrastruktura i wyposażenie miejsc odbywania praktyk są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk. Organizacja praktyk i nadzór nad ich realizacją odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte i opublikowane zasady. Uczelnia zapewnia studentom miejsca odbywania praktyk zawodowych, a w przypadku samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki przez studenta odbywa się to w oparciu o jasno określone kryteria.

Obniżona ocena kryterium wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Treści programowe na kierunku ekonomia na I i II stopniu studiów odnoszą się do dyscyplin, które zostały uwzględnione w koncepcji kształcenia, ale do których kierunku nie został przypisany. Są to nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki prawne.
2. W przypadku studiów stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów nie spełnia wymagań określonych w Ustawie.
3. Na kierunku ekonomia, na obu stopniach studiów nie zapewniono zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganym wymiarze 5 punktów ECTS.
4. Praktykom zawodowym nie przyporządkowano efektów uczenia się na odpowiednim poziomie zaawansowania (studia pierwszego stopnia) i pogłębienia (studia drugiego stopnia).
5. Umieszczenie praktyk zawodowych w planie studiów jest błędne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wdrożenie działań projakościowych zorientowanych na systematyczną aktualizację wykazów zalecanej literatury w sylabusach zajęć na kierunku ekonomia na I i II stopniu studiów.
2. Rekomenduje się modyfikację form aktywności w ramach pracy własnej studenta i jej wymiaru godzinowego na tle całkowitego nakładu pracy studenta.
3. Rekomenduje się wprowadzenie na studiach II stopnia kierunku ekonomia obowiązkowego dla wszystkich studentów przedmiotu w j. obcym rozwijającym słownictwo ekonomiczne zapewniając osiągnięcie kompetencji językowych wymaganych dla 7 poziomu PRK.
4. Rekomenduje się weryfikację dopuszczalnego wymiaru godzinowego zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość na studiach stacjonarnych I stopnia.

Zalecenia

1. Zaleca się zapewnienie zgodności pomiędzy zakresem treści programowych i przypisaniem kierunku na I i II stopniu studiów do dyscyplin naukowych.
2. Zaleca się zapewnić spełnienie wymogu określonego w art. 63 ust. 1 Ustawy.
3. Zaleca się uwzględnienie w programach studiów obu stopni zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganym wymiarze nie mniejszym niż 5 punktów ECTS.
4. Zaleca się przypisanie praktykom zawodowym efektów uczenia się na odpowiednim poziomie zaawansowania (studia pierwszego stopnia) i pogłębienia (studia drugiego stopnia).
5. Zaleca się zmianę terminu odbywania praktyk na studiach I stopnia, tak aby praktyki można było odbywać począwszy od IV semestru studiów

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Senat Uniwersytetu Wrocławskiego ustala zasady i tryb rekrutacji na I rok studiów jednolitych magisterskich, studiów pierwszego stopnia oraz studiów drugiego stopnia, prowadzonych w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Przyjęcie kandydatów na I rok studiów następuje na podstawie wyników postępowania rekrutacyjnego w ramach ustalonego limitu miejsc. Warunkiem przystąpienia do postępowania rekrutacyjnego jest dokonanie w określonym terminie rejestracji w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRKa) dostępnym na stronie internetowej www.irka.uni.wroc.pl oraz wniesienie opłaty rekrutacyjnej. Kandydaci na studia pierwszego stopnia przyjmowani są na studia na podstawie rankingu sumy ocen z dwóch dowolnych (podanych w stosownej uchwale Senatu UWr) pisemnych przedmiotów zdawanych na egzaminie dojrzałości w ramach ustalonego limitu przyjęć.

Kandydaci na studia stacjonarne ekonomii pierwszego stopnia - obywatele polscy posiadający maturę zagraniczną, a także cudzoziemcy zobowiązani są do odbycia rozmowy kwalifikacyjnej z wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, na podstawie podanych przez Uczelnię źródeł literaturowych. O zakwalifikowaniu na studia stacjonarne ekonomii pierwszego stopnia decyduje miejsce na liście rankingowej, (którego wypadkową jest również wynik z rozmowy kwalifikacyjnej, o której mowa wyżej) wedle przyjętego kryterium punktowego zgodnie z zaprezentowanymi zasadami rekrutacji.

Na studia niestacjonarne ekonomii I stopnia przyjmowane są osoby, które posiadają świadectwo dojrzałości (nowa matura, stara matura, matura międzynarodowa, matura zagraniczna, matura dwujęzyczna). Rekrutacja na studia niestacjonarne (zaoczne) ekonomii I stopnia dla cudzoziemców corocznie przeprowadzana jest osobno, analogicznie jak na studia stacjonarne Ekonomii pierwszego i drugiego stopnia. Kandydaci na studia niestacjonarne Ekonomii I stopnia oraz Ekonomii II stopnia - cudzoziemcy, a także kandydaci z obywatelstwem polskim, ale posiadający maturę zagraniczną/ dyplom zagraniczny biorą udział w rozmowie kwalifikacyjnej, o której wspomniano wyżej. Na studia niestacjonarne Ekonomii I i II stopnia zostają przyjęte osoby, które uzyskały wynik pozytywny z rozmowy kwalifikacyjnej w ramach ustalonego limitu miejsc. Zakres rozmowy kwalifikacyjnej na studia Ekonomii pierwszego i drugiego stopnia jest taki sam i wpisuje się w problematykę wiedzy o Polsce i świecie współczesnym, na podstawie podanych przez Uczelnię źródeł literaturowych.

O przyjęcie na studia stacjonarne II stopnia mogą ubiegać się absolwenci studiów pierwszego stopnia lub magisterskich dowolnego kierunków studiów, przy czym:

- absolwenci studiów pierwszego stopnia ekonomii, zarządzania, finansów, rachunkowości, fizyki (specjalność: ekonofizyka) otrzymują dodatkowe 100 punktów na liście rankingowej. Przyjęcia są dokonywane według listy rankingowej, tworzonej na podstawie sumy punktów, na którą składają się ocena na dyplomie studiów oraz średnia wszystkich ocen z toku studiów.
- absolwenci studiów pierwszego i drugiego stopnia administracji oraz studiów magisterskich prawa Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego otrzymują dodatkowe 75 punktów na liście rankingowej. Przyjęcia są dokonywane według listy rankingowej, tworzonej na podstawie sumy punktów, na którą składają się ocena na dyplomie studiów oraz średnia wszystkich ocen z toku studiów.
- absolwenci dowolnych studiów inżynierskich otrzymują na liście rankingowej dodatkowe 50 punktów.

W ramach kierunku istnieje możliwość podjęcia studiów stacjonarnych II stopnia w języku angielskim na specjalności *master managerial economics (ekonomia menadżerska)*. Warunkiem przyjęcia na w/w specjalność jest zrekrutowanie się na kierunek ekonomia (studia stacjonarne drugiego stopnia), a następnie złożenie deklaracji o podjęciu studiów. Kandydaci zobowiązani są do przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego znajomość języka angielskiego minimum na poziomie B2 w skali Rady Europy, przy czym zwolnieni z tego obowiązku są m.in. kandydaci, dla których język angielski był językiem wykładowym w ukończonej szkole średniej lub na ukończonych, studiach; dla których język angielski jest językiem ojczystym itp.

Z kolei o przyjęcie na studia niestacjonarne II stopnia mogą ubiegać się absolwenci posiadający dyplom ukończenia studiów z tytułem licencjata, inżyniera lub magistra dowolnego kierunku studiów. Przyjęcie nastąpi na podstawie rankingu, według oceny na dyplomie ukończenia studiów.

Zgodnie z zasadą równych praw i obowiązków, kandydaci z niepełnosprawnościami lub przewlekłe chorzy, chcący studiować na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego na kierunkach Ekonomia I i II stopnia (stacjonarne, niestacjonarne), podlegają tej samej procedurze rekrutacyjnej co wszyscy inni kandydaci. Jeżeli orzeczona niepełnosprawność kandydata uniemożliwia mu udział w postępowaniu rekrutacyjnym, przewodniczący wydziałowej komisji rekrutacyjnej na wniosek osoby niepełnosprawnej stosuje zmieniony tryb postępowania zgodnie z odpowiednimi aktami prawnymi uchwalonymi przez Uczelnię.

W postępowaniu rekrutacyjnym 2022/2023 została przewidziana specjalna procedura dla obywateli ukraińskich objętych ochroną czasową na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zgodnie z zarządzeniem nr 129/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 31 maja 2022 r., która obowiązuje do dziś.

Senat UWr stosowną uchwałą przyjął zasad przyjmowania laureatów i finalistów olimpiad stopnia centralnego oraz laureatów i finalistów konkursów ogólnopolskich na studia w UWr., w tym na kierunek ekonomia. Na liście rankingowej laureaci i finaliści wybranych olimpiad i konkursów otrzymują automatycznie 1000 punktów, co daje im miejsce na początku listy rankingowej i w związku z tym są zakwalifikowani do przyjęcia. Na kierunku ekonomia stacjonarna pierwszego stopnia, honorowane są następujące olimpiady stopnia centralnego: Olimpiada Wiedzy Ekonomicznej (laureaci i finaliści), Olimpiada Wiedzy o Państwie i Prawie, organizowana przez WSPiA w Rzeszowie (laureaci i finaliści), Olimpiada Wiedzy o Polsce i Świecie Współczesnym (laureaci i finaliści), Olimpiada Wiedzy o UE (laureaci i finaliści), Olimpiada Statystyczna (laureaci i finaliści).

Wobec powyższego warunki rekrutacji umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Niemniej jednak zdaniem ZO PKA procedura rekrutacyjna na studia stacjonarne II stopnia nie zapewnia w pełni równego traktowania w rekrutacji, gdzie ma miejsce wyróżnienie absolwentów studiów pierwszego stopnia ekonomii, zarządzania, finansów, rachunkowości, fizyki (specjalność: ekonofizyka), którzy otrzymują dodatkowe 100 punktów na liście rankingowej, znacznie więcej niż pozostali ubiegający się o przyjęcie.

Od kandydatów na studia na kierunkach Ekonomia pierwszego i drugiego stopnia (stacjonarne, niestacjonarne) nie są wymagane specyficzne kompetencje cyfrowe, które wykraczają poza podstawowe umiejętności posiadane przez maturzystów. W zakresie obsługi systemu Internetowej Rejestracji Kandydatów (IRKa) kandydaci uzyskują pomoc poprzez filmy instruktażowe, informacje na stronie internetowej Uniwersytetu Wrocławskiego, a także wsparcie sekretarzy WKR oraz pomoc informatyczną ze strony Administratora Internetowej Rejestracji Kandydatów Uniwersytetu Wrocławskiego.

Na Uniwersytecie Wrocławskim funkcjonuje procedura potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia poza systemem studiów, którą określa uchwała Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego nr 6/2022 z dnia 26 stycznia 2022 r. Efekty uczenia się potwierdza się w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów dla danego kierunku, poziomu i profilu studiów. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się przeprowadza Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Komisję powołuje Rektor. Prorektor ds. nauczania wyznacza eksperta z dyscypliny, do której przypisane są efekty uczenia się, które mają zostać potwierdzone. Osoba wnioskująca o przyjęcie na studia na podstawie wyniku potwierdzania efektów uczenia się składa stosowny wniosek w przedmiotowym temacie. Komisja, po pozytywnej wstępnej weryfikacji dokumentów przez Uczelniany Punkt Informacyjny (UPI), dokonuje oceny wnioskowanych do potwierdzenia efektów uczenia się na podstawie analizy wniosku oraz oryginałów dokumentów złożonych przez kandydata. Warunkiem potwierdzenia efektu uczenia się wskazanego przez kandydata jest uzyskanie oceny co najmniej 3. Po przeprowadzeniu procedury komisja podejmuje uchwałę w sprawie potwierdzenia albo odmowy potwierdzenia efektów uczenia się i przekazuje ją właściwemu dziekanowi. W ramach procedury przyjęcia na studia, przeprowadzanej dla danego kierunku, poziomu i profilu, sporządza się listę rankingową kandydatów na podstawie średniej ocen potwierdzonych efektów uczenia się, w tym minimum trzech z kategorii wiedzy lub umiejętności. O przyjęciu na studia

decyduje miejsce kandydata na liście rankingowej w ramach ustalonego limitu miejsc. Limit miejsc na studia w ramach procedury potwierdzania efektów uczenia się ustala Rektor. Wpisu na listę studentów dokonuje dziekan. Odmowa wpisu na listę studentów odbywa się w drodze decyzji administracyjnej dziekana podejmowanej na podstawie upoważnienia Rektora. Potwierdzone efekty uczenia się mogą być podstawą do zaliczenia przedmiotu/modułu zajęć. Decyzję w tej sprawie, na wniosek studenta, podejmuje dziekan lub kierownik międzywydziałowej jednostki dydaktycznej. W wyniku potwierdzenia efektów uczenia się można uzyskać nie więcej niż 50% punktów ECTS przypisanych do zajęć objętych programem studiów.

Przeniesienie z innej uczelni, w tym z uczelni zagranicznej, określają stosowne przepisy (uchwała nr 8/IX/2024 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów Regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim; regulamin studiów UW). Przeniesienie jest możliwe jedynie przed rozpoczęciem okresu zaliczeniowego. Koniecznym jest zaliczenie co najmniej dwóch semestrów studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich albo pierwszego semestru na studiach drugiego stopnia. Zmiana uczelni po zaliczeniu pierwszego semestru możliwa jest tylko w sytuacjach wyjątkowych. Zgodę na przyjęcie studenta z innej uczelni na Uniwersytet Wrocławski wyraża dziekan odpowiedniego wydziału w drodze wpisu na listę studentów, a odmowę w drodze decyzji administracyjnej. Decyzje dotyczące cudzoziemców podejmowane są przez Rektora. Dziekan, udzielając zgody, potwierdza dotychczasowe osiągnięcia studenta i na tej podstawie ustala, od którego semestru student rozpocznie studia oraz wskazuje przedmioty do uzupełnienia wraz z terminem ich zaliczenia. Przeniesienie studenta na studia stacjonarne prowadzone na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego, w tym na kierunku Ekonomia z innej uczelni wyższej jest możliwe po spełnieniu łącznie następujących warunków:

- student uzyskał w uczelni macierzystej efekty uczenia się na takim samym kierunku, formie i rodzaju studiów, umożliwiające wpisanie go na co najmniej drugi rok takiego samego kierunku, formy i rodzaju studiów na Wydziale;
- student spełnia warunki rekrutacji obowiązujące w ostatnio przeprowadzonym postępowaniu rekrutacyjnym na dany rok akademicki;
- student uzyskał średnią co najmniej 4,5 ze wszystkich ocen w dotychczasowym przebiegu studiów;
- student ma zaliczony co najmniej pierwszy rok studiów i nie wyższy niż trzeci rok w przypadku studiów jednolitych magisterskich.

Listę rankingową osób wnioskujących o przeniesienie na dany kierunek ustala dziekan w oparciu o udokumentowaną średnią ocen do 20 września roku akademickiego poprzedzającego rok akademicki, od którego ma nastąpić przeniesienie. Liczba studentów przenoszonych się z innej uczelni nie może przekroczyć 2% limitu przyjęć na studia stacjonarne na dany kierunek w danym roku akademickim. Przenoszenie studentów w ramach uczelni odbywa się również za pośrednictwem programu MOST, który ma siedzibę centralną w Poznaniu. Studenci zainteresowani programem rejestrują się poprzez dedykowaną temu programowi stronę internetową.

Przedstawione warunki zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady i procedury dyplomowania, w tym na kierunku ekonomia, określają: zarządzenie nr 112/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 12 maja 2022 r. w sprawie Procedury dyplomowania,

sprawdzania prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym, archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu Archiwum Prac Dyplomowych (APD) i przekazywania prac do Repozytorium pisemnych prac dyplomowych; Uchwała nr 10/X/2024 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 października 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych magisterskich oraz formy egzaminu dyplomowego. Praca dyplomowa zatwierdzona przez promotora wprowadzana jest przez studenta do systemu Archiwum Prac Dyplomowych. Weryfikację pracy dyplomowej w systemie antyplagiatowym przeprowadza promotor zgodnie z odpowiednią procedurą przyjętą przez dziekana. Pracę dyplomową ocenia jej promotor oraz recenzent. Ocenę pracy dyplomowej sporządza się za pośrednictwem systemu Archiwum Prac Dyplomowych przed rozpoczęciem egzaminu dyplomowego. Recenzja musi zawierać ocenę merytoryczną oraz ostateczną ocenę na stopień pracy dyplomowej, zgodnie ze skalą ocen przewidzianą w regulaminie studiów. Pracę magisterską musi oceniać przynajmniej jeden doktor habilitowany lub profesor. Recenzentem pracy dyplomowej napisanej na seminarium prowadzonym przez pracownika z tytułem zawodowym magistra, przy czym z informacji pozyskanej od Uczelni taka sytuacja nie dotyczy kierunku ekonomia, powinien być co najmniej doktor habilitowany. Dziekan, na wniosek promotora, może wyrazić zgodę na zrecenzowanie pracy dyplomowej przez innego pracownika ze stopniem naukowym doktora.

W procedurze nr 18j/2024 w sprawie dyplomowania, sprawdzania prac w dyplomowych w Jednolitym Systemie Antyplagiatowym (JSA), archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu APD na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii i przekazywania prac do Ogólnopolskiego Repozytorium Pisemnych Prac Dyplomowych (ORPPD) określono dopuszczalne do obrony progi JSA.

Weryfikacja efektów przypisanych do seminariów, poza bieżącą oceną poszczególnych etapów przygotowania pracy dyplomowej przez prowadzącego seminarium odbywa się podczas ustnego egzaminu dyplomowego. Studenci przystępujący do obrony pracy otrzymują jedno pytanie z zakresu przygotowanej pracy dyplomowej/magisterskiej oraz jedno z piętnastu (licencjat)/dwa z trzydziestu (praca magisterska) pytania z zakresu tematycznego seminarium, przy czym listę pytań obowiązującą w danym roku akademickim osoba prowadząca seminarium udostępnia seminarzystom najpóźniej 30 dni przed planowanym terminem obrony.

Ostateczna ocena pracy dyplomowej jest średnią arytmetyczną ocen promotora i recenzenta. Jeśli tak ustalona ocena nie odpowiada skali ocen przewidzianych w Regulaminie studiów, za ocenę ostateczną przyjmuje się ocenę wyższą, chyba że praca oceniona przez promotora na ocenę dostateczną została oceniona przez recenzenta na ocenę niedostateczną. W przypadku, gdy recenzent wystawił ocenę niedostateczną, dziekan wyznacza dodatkowego recenzenta.

Zgodnie z uchwałą nr 10/X/2024 Rady Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 21 października 2024 r. w sprawie szczegółowych warunków ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, jednolitych magisterskich oraz formy egzaminu dyplomowego, pracę dyplomową może stanowić praca pisemna, opublikowany artykuł lub praca projektowa. Artykuł musi:

- a) powstać w ramach seminarium dyplomowego, b) zostać opublikowany, w czasopiśmie wymienionym we właściwym komunikacie ministra w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów, przed otrzymaniem przez studenta zaliczenia z seminarium dyplomowego. Przygotowanie artykułu, o którym mowa, stanowi dobrą bazę do opanowywania warsztatu badawczego i zdobywania umiejętności do podejmowania studiów na III stopniu.

W opinii zespołu oceniającego PKA o ile zasady i procedury dyplomowania są trafne i dają podstawę potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów, które przyjęła uczelnia, to jednak nie dają podstawy do potwierdzenia efektów uczenia się wpisujących się w dyscyplinę ekonomia i finanse. Obsada seminarium i podjęte tematy prac dyplomowych pozwala na stwierdzenie, że prace te realizują również tematy z nauk prawnych i nauk o zarządzaniu i jakości.

Postanowienia zawarte w regulaminie studiów określają ramy organizacyjne dla procesu weryfikacji osiągnięć studenta. Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się określone są w sylabusach sporządzanych dla każdego przedmiotu i dostępnych w systemie Sylabus KRK., gdzie sprecyzowane są sposoby weryfikacji osiągnięcia przez studentów przypisanych do przedmiotu efektów uczenia się. Ponadto zgodnie z Regulaminem studiów prowadzący są zobowiązani do szczegółowego poinformowania studentów o formie i warunkach zaliczenia w ciągu 14 dni od rozpoczęcia zajęć. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia danego przedmiotu warunkowane jest zweryfikowaniem przez prowadzącego osiągnięcia przez każdego studenta wszystkich przypisanych do przedmiotu efektów uczenia się.

Odstępstwa od wskazanego w sylabusach sposobu weryfikacji efektów uczenia się, poprzez zamianę go na inny, dopuszczalne są jedynie w przypadkach szczególnie uzasadnionych, związanych z przyznaniem indywidualnego programu (planu) studiów oraz wynikających z orzeczeń o niepełnosprawności czy u osób w kryzysie zdrowia psychicznego, co określają stosowne komunikaty Rektora oraz uchwały rady Wydziału PAiE. Katalog przykładowych form dostosowania obejmuje m.in.: zmianę formy egzaminu i dostosowanie jej do potrzeb studenta (np. egzamin ustny na pisemny; pisemny na ustny; praktyczny na teoretyczny); umożliwienie zaliczania mniejszej partii materiału w ustalonych terminach; wydłużenie czasu trwania kolokwium, zaliczenia, egzaminu zgodnie z decyzją prowadzącego; zwiększenie limitu nieobecności (na warunkach ustalonych indywidualnie z prowadzącym) wraz z możliwością nadrobienia zaległości na warunkach ustalonych z osobami prowadzącymi zajęcia. Ponadto zarządzeniem Rektora UWro określono zasady zapewniania w Uniwersytecie Wrocławskim osobom ze szczególnymi potrzebami dostępności cyfrowej, architektonicznej oraz informacyjno-komunikacyjnej.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się, w tym metody stosowane w procesie nauczania i uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji oceniania efektów uczenia się, adaptując je stosownie do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W przypadku przedmiotów prowadzonych w różnych formach (najczęściej wykłady i ćwiczenia), poszczególne efekty uczenia się są rozdzielone między te formy – najczęściej te z zakresu wiedzy weryfikowane są na egzaminie, zaś wpisujące się w kategorie umiejętności i kompetencji społecznych w ramach ćwiczeń. Przedmioty realizowane w formie wykładów, do których przypisane są efekty z zakresu umiejętności i kompetencji społecznych, nawet gdy są prowadzone w przeważającej mierze w formie podawczej, zazwyczaj zawierają elementy dyskusji z wykorzystaniem metody problemowej. Efekty te są weryfikowane różnymi metodami. Te z kolei, a sprecyzowane w sylabusach, dają podstawę zapewnienia bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen, co jednak nie ma odzwierciedlenia w przedłożonych ZO PKA pracach etapowych.

W zależności od formy zajęć i długości trwania kursu, stosowane jest zarówno ocenianie ciągłe, etapowe, jak i końcowe. Określa go prowadzący zajęcia i formułuje w sylabusach a informuje o tym,

zgodnie z Regulaminem studiów, w ciągu 14 dni od rozpoczęcia zajęć. Oceny końcowe, bezpośrednio świadczące o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się, są bezzwłocznie umieszczane przez prowadzących w systemie USOS, zaś w ciągu 3 dni roboczych od dokonania tej czynności osoba wystawiająca ocenę ma obowiązek przeprowadzenia konsultacji w celu umożliwienia studentom zapoznania się ze sposobem ocenienia pracy i ewentualnego odwołania się od przyznanej oceny.

Student kwestionujący prawidłowość przeprowadzenia egzaminu może w ciągu 3 dni roboczych od dnia ogłoszenia wyniku złożyć do dziekana zawierający uzasadnienie wniosek o komisyjne zweryfikowanie pracy pisemnej lub o dopuszczenie do egzaminu komisyjnego. W przypadku stwierdzenia zasadności wniosku dziekan zarządza komisyjne zweryfikowanie pracy pisemnej lub egzamin komisyjny. W posiedzeniu komisji bez prawa głosu mogą uczestniczyć: nauczyciel akademicki, który odmówił zaliczenia lub wystawił ocenę weryfikowaną w trybie komisyjnym, a na wniosek studenta - wskazany przez niego nauczyciel akademicki lub przedstawiciel samorządu studenckiego. Komisyjne zweryfikowanie pracy pisemnej lub egzamin komisyjny powinny odbyć się w ciągu 7 dni od uznania zasadności odwołania przez dziekana, jednak nie wcześniej niż przed upływem 3 dni od poinformowania studenta o zasadności wniosku o komisyjne zweryfikowanie pracy pisemnej lub o dopuszczenie do egzaminu komisyjnego. Ocena z komisyjnego zweryfikowania pracy pisemnej lub egzaminu komisyjnego unieważnia ocenę z kwestionowanego egzaminu i oznacza zaliczenie albo niezaliczenie przedmiotu w danej sesji egzaminacyjnej. Ocena z komisyjnego zweryfikowania pracy pisemnej lub egzaminu komisyjnego jest ostateczna.

Kwestie dotyczące metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość gwarantujące identyfikację studenta i bezpieczeństwo danych dotyczących studentów, uregulowane są zarządzeniem nr 142/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w systemach informatycznych oraz zasad korzystania z infrastruktury informatycznej Uniwersytetu Wrocławskiego. Identyfikacja studenta następuje na podstawie logowania z konta studenckiego Office-365. Bezpieczeństwo danych dotyczących studentów zapewnia Dział Usług Informatycznych.

Metody prowadzenia zajęć i weryfikacji zakładanych dla przedmiotu efektów uczenia się są ściśle powiązane z charakterem danego przedmiotu i formą prowadzenia zajęć wynikającą z planu studiów. Uzyskanie pozytywnej oceny z zaliczenia danego przedmiotu warunkowane jest zweryfikowaniem przez prowadzącego osiągnięcia przez każdego studenta wszystkich przypisanych do przedmiotu efektów uczenia się, w tym przedmiotowych, choć ich zapisy i przyporządkowanie do danego obszaru wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w wielu przypadkach jest niewłaściwe. Wśród stosowanych na kierunku ekonomia metod weryfikacji efektów uczenia się należy wymienić następujące: egzamin pisemny, aktywność (wykonywanie zadań indywidualnie, w parach, prezentowanie rozwiązań przed grupą, dyskusja, wyciąganie wniosków, pomoc innym, wyszukiwanie informacji, wskazywanie błędów), projekt, kolokwium, testy, quizy, tworzenie krótkiej wypowiedzi pisemnej na zadany temat, gry edukacyjne np. przy użyciu programu Kahoot, casusy, debata w warunkach kontrolowanych, prezentacja zagadnień i modeli, analiza danych empirycznych, wykorzystanie narzędzi analizy ekonometrycznej, bezpośrednie interakcje poprzez dyskusję, rozwiązywanie problemów, projekty z wykorzystaniem silników sztucznej inteligencji (esej, film).

Wśród metod weryfikacji najczęściej stosowanych w ramach wykładów kończących się egzaminem wskazać należy, obok dominujących egzaminów w formie pisemnej (testy i pytania otwarte, czasem

eseje), także te w formie ustnej, niekiedy połączonej z elementami projektowymi (np. przedstawienie wcześniej przygotowanego opracowania i dyskusja w oparciu o ten element). Wykłady prowadzone są najczęściej metodą podawczą, lecz z elementami dyskusji oraz z uwzględnieniem multimediów (np. krótkich materiałów wideo, obrazujących określone zagadnienia). W celu włączenia elementów aktywizujących grupę niekiedy stosowana jest także w tym przypadku metoda odwróconej klasy czy metoda problemowa.

W przypadku ćwiczeń, konwersatoriów i warsztatów dominują metody aktywizujące studentów. Poza dyskusją, metodą projektową, odwróconej klasy (z materiałami multimedialnymi), wykorzystywane są: debaty, WebQuest, metoda tekstu przewodniego, analiza aktów prawnych i orzecznictwa, pytania kontrolne, zadania domowe, „teleturnieje” w oparciu o platformy edukacyjne (narzędzia: MS Forms, Kahoot, Quizlet, quizziz), przygotowanie krótkich prezentacji na zajęcia, burza mózgów, śnieżna kula, metoda problemowa. W ramach powyższych uwzględniana jest także praca w grupie (w tym metoda grup eksperckich, student jako nauczyciel).

W ramach powyższych uwzględniana są także: case study, prezentacja, samodzielne poszukiwanie informacji przez studentów i ich krytyka, minitesty online, praca w parach, praca w grupach (w tym metoda grup eksperckich, student jako nauczyciel), analiza danych statystycznych, dyskusja nad poprawnością zastosowanych narzędzi ilościowych w analizach, praktyczne zastosowanie modeli ekonometrycznych.

W ramach seminariów dominują natomiast metody: projektowa, problemowa, analiza dokumentów pierwotnych, wtórnych, analiza danych statystycznych, literatury oraz dyskusja, zastosowanie modeli ekonometrycznych.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są, zdaniem Uczelni, bardzo bogate, niemniej jednak nie ma dowodów ich funkcjonowania. Poza projektami i testami nie przedstawiono innych dowodów w tym zakresie.

Na ocenianym kierunku wskazuje się na seminaria dyplomowe, które zwykle na kierunkach o profilu ogólnoakademickim pozwalają na sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Seminaria dyplomowe kształtują umiejętności przygotowujące do pracy badawczej, weryfikują umiejętności tworzenia formy pisemnej pracy dyplomowej, w tym umiejętności tworzenia logicznego układu pracy i wypowiedzi, cytowania, formułowania tez badawczych i ich weryfikacji oraz doboru właściwych metod analizy i weryfikacji hipotez badawczych. Ponadto umiejętności przygotowujące do pracy badawczej na kierunku ekonomia weryfikowane są poprzez ocenę umiejętności ustnego, syntetycznego przedstawiania wyników swojej pracy w postaci referowania podczas seminarium oraz podczas egzaminu dyplomowego.

Umiejętności, które są istotne w działalności badawczej, to np.:

- krytyczne myślenie (np. na zajęciach *analiza i wycena instrumentów finansowych*), umiejętność argumentacji (np. *analiza portfelowa*, – prace kontrolne), myślenie logiczne (np. *audyt w jednostkach gospodarczych*) weryfikowanie aktywności na zajęciach – wypowiedzi ustne, prace zespołowe, projekty, zadania domowe, dyskusje czy prace kontrolne (warto dodać, że wiele tych dowodów nie zostało przedstawione ZO PKA);
- odpowiedzialne korzystanie z metod ekonometrycznych (*ekonometria, ekonometria i prognozowanie*), umiejętność wyboru pojęć, metod i obliczeń w obszarze podstawowych zastosowań ekonomicznych (*statystyka w biznesie*), stosowanie odpowiednich zaawansowanych

metody wnioskowania statystycznego (*statystyczna analiza danych*), case study, tworzenie projektów (od sformułowania celu, problemu, wyszukiwanie danych oraz zastosowanie adekwatnych metod analiz statystycznych/ekonometrycznych, po sformułowanie wniosków), prezentacja ustna wyników badań;

- umiejętność samodzielnego poszerzania wiedzy, dokonywania analizy porównawczej (np. *ekonomia integracji*) interpretacja literatury specjalistycznej, wykorzystywanie wiedzy i metod badawczych z zakresu np. stosunków międzynarodowych przy podejmowaniu decyzji administracyjnych, (np. *migracje kapitału w gospodarce światowej*) weryfikacja poprzez egzamin pisemny czy ustny, aktywność, odpowiadanie na pytania prowadzącego podczas zajęć, case study czy udział w dyskusji;
- sprawność komunikowania się oraz podejmowania polemiki z innymi uczestnikami (np. *formy finansowania przedsiębiorstw*) weryfikuje się poprzez aktywność na zajęciach – odpowiadania na pytania, prezentacja, udział w dyskusji.
- kierowanie się względami etycznym (np. *formy finansowania przedsiębiorstw*), umiejętność odnajdywania przepisów prawa dotyczących ochrony praw autorskich i ochrony praw do znaków towarowych, rozwiązywanie nietypowych zagadnień problemowych oraz nabywanie wiedzy o prawie autorskim (np. *ochrona własności intelektualnej*), uczestnictwo w merytorycznej dyskusji na temat etyki (np. *problemy etyczne współczesnej medycyny*).

Weryfikacja efektów związanych z posługiwaniem się językami obcymi podstawę oceny stanowią regulacje ogólnouniwersyteckie dotyczące działalności Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych. W odniesieniu do studiów pierwszego stopnia na kierunku ekonomia wymagane jest osiągnięcie poziomu B2, drugiego stopnia: B2+. Zakładane efekty uczenia się weryfikowane są za pomocą sprawdzianów gramatyczno-leksykalnoodłuchowych, egzaminów ustnych, prezentacji wygłoszonych podczas zajęć oraz wypowiedzi pisemnej na zadany temat.

Zbiór metod weryfikacji dla j. obcego na poziomie B2 i B2+ na kierunku ekonomia jest właściwy, a obejmuje: egzamin ustny; ocena pracy pisemnej; ocena udziału w dyskusjach i wypowiedzi indywidualnych studenta podczas zajęć; ocena przygotowanej i wygłoszonej prezentacji; sprawdziany gramatyczno-leksykalne; sprawdziany rozumienia tekstu; sprawdziany rozumienia wypowiedzi ustnej; obserwacja postępów wiedzy i umiejętności studenta; obserwacja pracy studenta podczas zajęć i efektów pracy domowej.

Podejmowana problematyka jest poprawna dla kształcenia na poziomie B2 i B2+. O ile na poziomie studiów I stopnia wymagania są ogólne w zakresie umiejętności językowych, to już na poziomie II studiów jest stosowny do poziomu B2, np. Pisanie formalnych tekstów akademickich i/lub zawodowych (np. artykuł, abstrakt, raport, recenzja artykułu, projekt badawczy). Potwierdzeniem tych zapisów były przedłożone próbki prac etapowych z j. obcego.

O ile przyjęte na kierunku ekonomia kierunkowe efekty uczenia się są uwidocznione w pracach etapowych i egzaminacyjnych, ich wynikach, projektach i pracach dyplomowych, to należy zaznaczyć, że nie wpisują się one w pełni w dyscyplinę, do której kierunek został przyporządkowany, tj. ekonomia i finanse (100%). Uczelnia nie przedłożyła sylabusów do zajęć *seminarium*, nie ma również rozpisanego tego przedmiotu co do swoich treści, metod weryfikacji itd. w Uchwale Nr 93_2023 Senatu UWr z 2023-04-26 w sprawie programu studiów dla kierunku ekonomia II stopnia.pdf. Dostępny opis to "przygotowanie pracy magisterskiej". Może to być przyczyną braku właściwych treści, struktury, metodyki badań itd., które to braki rozpoznała ZO PKA w przeglądanych niektórych pracach

dyplomowych, szczególnie magisterskich. Wobec prac egzaminacyjnych, projektów i innych stwierdza się, że na kierunku ekonomia nie prowadzi się archiwizowania wszystkich przyjętych przez prowadzących w sylabusach, co także nie pozwala na potwierdzenie w pełni tezy, że efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w tego rodzaju aktywnościach studentów.

Efekty uczenia się osiąmane na praktykach zawodowych przewidziane w programie studiów są sprawdzane przez Pełnomocnika Dziekana ds. praktyk studenckich i opiekunów praktyk na poszczególnych kierunkach. Podstawę weryfikacji efektów uczenia stanowi sprawozdanie z praktyki, zakresu obowiązków wykonywanych w ramach umowy (o pracę, zlecenia, dzieło) zaliczonej na poczet praktyk studenckich, a także opinia opiekuna praktyk lub bezpośredniego przełożonego.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy przy użyciu systemu ELA (Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych). Odnośnie do monitorowania opisywanego zjawiska w kontekście kierunków dalszej edukacji, to ujawnia się ona w przypadku aplikowania studentów ekonomia I stopnia na studia II stopnia (z raportów jw. wynika, że absolwenci I stopnia kierunku Ekonomia studiów stacjonarnych w 83,1% oraz studiów niestacjonarnych w 48,8% kontynuują naukę na studiach II stopnia). Ważne jest również ewidencjonowanie dalszej edukacji absolwentów kierunku ekonomia II stopnia w zakresie studiów III stopnia, gdzie warsztat badawczy - realizowany na profilu ogólnoakademickim wypracowany na studiach II stopnia - jest niezbędny.

Przeprowadzona przez Zespół Oceniający weryfikacja prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. a także prac dyplomowych pozwala dowieść wielości rodzajów, form, tematyki tychże, choć stawiane im wymagania nie są w wielu ich przypadkach dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany.

Prace dyplomowe na I stopniu studiów na ogół wpisują się w poziom i profil kształcenia na kierunku ekonomia, np. "Podatek od nieruchomości jako dochód budżetu gminy", analogicznie na II stopniu np. "Wpływ pandemii Covid-19 na rozwój regionu na przykładzie Dolnego Śląska". Niemniej jednak odnotowuje się prace, zwłaszcza magisterskie, które nie zawsze były zgodne z poziomem i profilem studiów, np. "Nierówności społeczne w krajach Azji Wschodniej", "Skandynawski raj dla kobiet - mit czy rzeczywistość? Analiza ekonomiczna rynku pracy", a słabą ich stroną był warsztat badawczy właściwy dla profilu ogólnoakademickiego (zdarzało się, że prace miały charakter odtwórczy, brak było w nich hipotez badawczych itd.). Na uwagę zasługują publikowane artykuły naukowe, które wpisują się w przyjętą na Uczelni formułę prac magisterskich, np. "Zastosowanie analizy skupień do wyodrębnienia krajów UE o podobnej strukturze oszczędności gospodarstw domowych z uwzględnieniem kryzysu COVID-19".

Weryfikacja niektórych prac etapowych projektowych dowodzi właściwej różnorodności tematycznej, np. Projekty z marketingu: „Ocena działalności marketingowej przedsiębiorstwa Bielenda kosmetyki naturalne”, „Ocena działalności marketingowej firmy Kubara”, „Ocena działalności marketingowej firmy Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Łowiczu”, niemniej jednak nie są one wpisane w dyscyplinę ekonomia i finanse w 100%. Z drugiej strony wskazuje się na prace odnoszące się do dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek (tj. ekonomia i finanse w 100%); np. z *ekonometrii*, gdzie wykorzystywany jest program GRET, Mathematical Economics/ wykład - Indywidualne prace studentów, prace pisemne, rozwiązane zadania; *ekonomia rozwoju*, wykład - Metoda weryfikacji efektów uczenia się jest prawidłowa, umożliwia weryfikację przedmiotowych efektów uczenia się. Niemniej jednak doszukać się również można prac prowadzonych niewłaściwie, np. w przypadku

ćwiczeń z *rynków finansowych* zastosowane metody nie pozwalają na weryfikację wszystkich efektów wiedzy i umiejętności powiązanych z treścią zajęć zapisanych w sylabusie. Treść zadań odnosi się tylko do jednego sektora bankowego - banków komercyjnych.

Większość prac egzaminacyjnych ma formułę testów z pytaniami otwartymi, zamkniętymi, w większości wpisujących się w kierunkowe efekty uczenia się, ale są również takie, które nie są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny, do których kierunku został przyporządkowany. Przykładem są pytania otwarte w teście np. z Negocjacji w biznesie: "Napisz krótki dialog negocjacyjny, w którym obie strony odniosą korzyści i zachowają dobre relacje na przyszłość? Sytuacja: młoda para chce pobrać się na Haiti w towarzystwie świadków i rodziców. Rodzice pana młodego są tradycjonalistami, zawsze marzyli o wielkim weselu dla syna z udziałem całej rodziny". (sic!); "Sytuacja: Twoja córka, uczennica I klasy liceum chce wyjechać ze znaną Ci koleżanką z klasy i trzema kolegami, których nie znasz (III klasa liceum) na długi weekend pod namiot. Napisz krótki dialog, w którym córka zastosuje elementy manipulacji w stosunku do rodzica." (sic!).

Wielość rodzajów, form i tematyki podejmują również prace etapowe z j. obcego. O ile te realizujące jego znajomość na poziomie B2 odnoszą się do kwestii gramatyki, słownictwa, to na poziomie B2+ doszukać się można bardziej zaawansowanych treści wpisujących się w tematykę dyscypliny ekonomia i finansów, np. Przeanalizuj artykuł "What is NATO" opublikowany w BBC, czy opisz przeczytaną książkę wpisującą się w tematykę ekonomii.

Na kierunku ekonomia studenci są autorami publikacji fachowych w dyscyplinach: ekonomia i finanse, tj. do której kierunku jest przyporządkowany, ale i nauk o zarządzaniu i jakości. W latach 2019-2022 opublikowano 22 artykuły naukowe, których autorami byli studenci.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Przyjęte zasady rekrutacji na studia w UWr są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Zasady rekrutacji na studia na ogół są bezstronne i zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku ekonomia, choć pewne uchybienia w tym względzie daje się zauważyć wobec kandydatów na II stopień studiów, gdzie ma miejsce gradacja dodatkowych punktów w rekrutacji w zależności od ukończonego kierunku na I stopniu studiów. Określone przez Uczelnię warunki i procedury zapewniają możliwość rekrutacji w wyniku potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem edukacji. Uczelnia posiada poprawne zasady, warunki i tryb uznawania efektów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, (w tym uczelni zagranicznej).

Na kierunku ekonomia zostały sformułowane pewne zasady procedury dyplomowania, choć zdaniem ZO PKA nie są one kompletne. Na podstawie weryfikacji prac dyplomowych wnioskuje się o braku wytycznych precyzujących wymogi dla pracy licencjackiej i pracy magisterskiej, odnośnie do tej ostatniej brak jest rygoru metodycznego adekwatnego dla profilu ogólnoakademickiego, tym samym

określono zalecenia, które mają pomóc w osiągnięciu odpowiedniej jakości tych prac na kierunku ekonomia. Sprecyzowane są zasady monitorowania i oceny postępów studentów w osiąganiu przewidzianych w programie studiów efektów uczenia się, choć nie istnieją zasady archiwizowania wszystkich precyzowanych w sylabusach prac postępów studentów. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów nie są w pełni uwidocznione w postaci prac etapowych oraz prac dyplomowych. Są prace dyplomowe, które wpisują się w poziom, profil kształcenia na wizytowanym kierunku, choć z drugiej strony ujawniają się i takie, gdzie nie są spełnione tego rodzaju wytyczne. Analogicznie rzecz się ma wobec prac egzaminacyjnych/zaliczeniowych. Studenci są autorami/współautorami publikacji naukowych. O ile w pracach etapowych, dyplomowych, artykułach naukowych są w większości osiągane kierunkowe efekty uczenia się, to jednak nie we wszystkich z nich w 100% w dyscyplinie ekonomia i finanse, do której został przyporządkowany kierunek.

Obniżona ocena kryterium wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Brak bezstronności i równych szans wśród kandydatów na II stopień studiów, co wynika z przydzielania im zróżnicowanej liczby dodatkowych punktów w zależności od ukończonego kierunku studiów.
2. Brak jest wytycznych precyzujących wymogi dla prac licencjackich i magisterskich o profilu ogólnoakademickim na kierunku ekonomia.
3. Brak jest stosowania procedury archiwizowania prac stanowiących postępy pracy studentów na kierunku ekonomia na I i II stopniu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Pracę dyplomową może stanowić opublikowany artykuł. Artykuł musi: a) powstać w ramach seminarium dyplomowego, b) zostać opublikowany, w czasopiśmie wymienionym we właściwym Komunikacie Ministra Edukacji i Nauki w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów, przed otrzymaniem przez studenta zaliczenia z seminarium dyplomowego. Student zobowiązany jest wprowadzić do systemu APD plik pdf z tekstem publikacji tożsamym z tekstem opublikowanym w czasopiśmie. Dopuszczenie możliwości przygotowania i opublikowania artykułu naukowego jako formuły alternatywnej w stosunku do klasycznej pracy licencjackiej lub magisterskiej stanowi jedno z kluczowych narzędzi przygotowywania studentów do potencjalnej dalszej pracy naukowej, poprzez bezpośrednie wdrożenie w nią.

Rekomendacje

-

Zalecenia

1. Zaleca się zweryfikowanie zasad rekrutacji na II stopień studiów w zakresie zapewnienia bezstronności i równych szans kandydatom w podjęciu studiów na kierunku ekonomia.
2. Zaleca się precyzyjne określenie rygorów dla prac licencjackich i magisterskich o profilu ogólnoakademickim.
3. Zaleca się archiwizowanie prac stanowiących postępy pracy studentów, zbieżne z tymi określonymi w sylabusach, dla zachowania spójności jakości kształcenia.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

W roku akademickim 2024/2025 zajęcia na kierunku ekonomia, studia I stopnia oraz studia II o profilu ogólnoakademickim prowadzi łącznie 91 osób, w tym: 4 osoby z tytułem profesora w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, 29 osób ze stopniem naukowym dr hab., w tym 22 osoby w dyscyplinie nauki prawne oraz 7 osoby w dyscyplinie ekonomia i finanse; 53 osoby ze stopniem naukowym doktora, w tym 32 osoby w dyscyplinie nauki prawne oraz 18 x osoby w dyscyplinie ekonomia i finanse, 3 osoby w dyscyplinie matematyka; 5 osób z tytułem zawodowym magistra, w tym 4 osoby z ekonomii i 1 osoba magister prawa.

Zatrudnienie w UWr posiadają 83 osoby, a spośród 8 osób prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia niezatrudnionych na UWr, 5 osób prowadzi zajęcia na podstawie umów cywilnoprawnych. Pozostałymi 3 osobami są doktoranci Szkoły Doktorskiej lub uczestnicy studiów doktoranckich, którzy prowadzą zajęcia w ramach praktyk zawodowych realizowanych we wskazanej formie.

Nauczyciele akademicki pracujący na UWr w przeważającej mierze reprezentują dyscyplinę nauki prawne. Struktura jest asymetryczna: 30 osób reprezentuje w 100% dziedzinę nauk społecznych, dyscyplinę ekonomia i finanse, 3 pracowników reprezentuje w 50% dyscyplinę ekonomia i finanse oraz 50% dyscyplinę nauki prawne, natomiast pozostali pracownicy Wydziału, prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia, reprezentują w 100% dziedzinę nauk społecznych, dyscyplinę nauki prawne. Zatem struktura dyscyplin reprezentowanych przez kadrę dydaktyczną na studiach I i II stopnia nie odzwierciedla wielodyscyplinarnego charakteru studiów na kierunku ekonomia. Tylko 30 osób (33%) składu kadry reprezentuje dyscyplinę wiodącą ekonomia i finanse. Osoby reprezentujące dyscyplinę ekonomia i finanse prowadzą ponad połowę łącznej liczby godzin (nie wliczając w łączną liczbę godzin zajęć z języków obcych i zajęć WF). Biorąc pod uwagę brak ekspertów zewnętrznych lub innych pracowników Uczelni zatrudnionych w innych jednostkach organizacyjnych UWr wzmacniających przypisanie do ekonomii i finanse struktura kadry nie w pełni odzwierciedla kierunek ekonomia (przypisany w 100% do dyscypliny ekonomia i finanse).

Przydział godzin nauczycielom akademickim dokonuje się zasadniczo na podstawie ich kompetencji, ale nie zawsze odzwierciedlonych w dorobku naukowym lub zawodowym (zał. 4). W szczególności problemem są seminaria dyplomowe, licencjackie i magisterskie, które są prowadzone przez osoby spoza dyscypliny ekonomia i finanse. Zatem przedstawiona struktura kwalifikacji oraz liczebność kadry nie w pełni umożliwiają prawidłową realizację zajęć na studiach na kierunku ekonomia o profilu ogólnoakademickim.

Nauczyciele akademicki wykazali aktualny dorobek naukowy (tj. publikacyjny, projektowy, konferencyjny) w zakresie reprezentowanych dyscyplin. Zaprezentowany i udokumentowany dorobek naukowy pracowników w zakresie reprezentowanych dyscyplin, w szczególności dorobek publikacyjny, konferencyjny i związany z realizacją projektów badawczych jest aktualny. W ewaluacji jakości działalności naukowej przeprowadzanej za lata 2017-2021 w dyscyplinie ekonomia i finanse uzyskano kategorię B+, natomiast w dyscyplinie nauki prawne UWr uzyskano kategorię A.

Obciążenia godzinowe nauczycieli akademickich na studiach I, jak i II stopnia różnią się znacznie, w zależności od pracownika oraz zajmowanego stanowiska. Większość prowadzących zajęcia na

kierunku prowadzi zajęcia zgodnie z ogólnymi ustaleniami w Uczelni (Zarządzenie nr 113/2019 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 16 września 2019 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu pracy Uniwersytetu Wrocławskiego z późniejszymi zmianami), jedynie w przypadku 2 osób obciążenia wykraczały poza przyjęte standardy tj. odpowiednio 462 h oraz 376 h.

Nauczyciele akademicki i inne osoby prowadzące zajęcia są przygotowani do ich realizacji z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a realizacja zajęć, w tym prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, była i jest kontrolowana.

Jak napisano w RS „podstawowym kryterium w polityce kadrowej jest kryterium jakościowe” a „celem polityki kadrowej jest zatrudnianie specjalistów”. Realnie, co potwierdza ZO takie podejście jest realizowane. Polityka kadrowa jest realizowana zgodnie ze strategią Uniwersytetu Wrocławskiego. Nowi pracownicy zatrudniani są w ramach otwartych konkursów, w Uniwersytecie Wrocławskim działają komisje konkursowe ds. zatrudniania nauczycieli akademickich.

Nauczyciele akademicki korzystają z szerokiego wsparcia socjalnego i merytorycznego oferowanego przez UWr, w tym z bogatej oferty szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne. Uczelnia oferuje szereg szkoleń wzmacniających umiejętności metodyczne związane z innowacyjnymi technikami prowadzenia zajęć. Oferta obejmowała ponad 30 różnych szkoleń.

-W okresie pandemii Covid-19 UWr prowadził działania mające na celu wsparcie kształcenia zdalnego oraz podniesienie kompetencji pracowników i studentów w zakresie rozwiązań cyfrowych.

-W kolejnych latach kadra miała możliwość uczestniczenia w wielu szkoleniach prowadzonych m.in.: przez firmę Microsoft; w ramach projektu projekt "Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego 2018-2022"; w ramach projektu "DOBRA KADRA - Uniwersytet Wrocławski; przez Centrum Kształcenia na Odległość UWr.

ZO potwierdza, że monitorowane jest zadowolenie nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego, a wyniki monitorowania są wykorzystywane w ich doskonaleniu.

Wszyscy pracownicy naukowcy prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia są poddawani badaniom ankietowym przez ocenę studentów wypełniających anonimowe ankiety w systemie USOS. Treści ankiety została udostępniona w RS. Rezultaty ankiet studenckich są brane pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Wyniki okresowych przeglądów kadry, w tym wnioski z ankiet studenckich są brane pod uwagę przy obsadzaniu konkretnych zajęć.

Wykładowcy (w szczególności nowo zatrudnieni) podlegają także hospitacji zajęć. W latach 2019-2024 na zajęciach realizowanych na kierunku Ekonomia przeprowadzono hospitacje zajęć realizowanych przez 14 prowadzących, w tym realizowane on-line. Dokumenty potwierdzające te aktywności zostały udostępnione w toku wizytacji. Wewnętrzne zasady co do prowadzenia oceny zajęć (zarządzenia nr 24/2018 Dziekana Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 17 października 2018 r. w sprawie elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia) obejmują w szczególności sprawdzanie jakości zajęć prowadzonych mających mniejsze doświadczenie, w szczególności „stosuje się m.in. następujące zasady: co najmniej raz w roku należy hospitować zajęcia prowadzone przez doktoranta, uwzględniając wskazane przez kierownika kolegium szkoły doktorskiej zajęcia prowadzone przez doktorantów w ramach praktyki zawodowej; zaleca się co najmniej raz w roku hospitować zajęcia prowadzone przez osobę zatrudnioną czasowo na umowę o pracę lub

umowę cywilno-prawną; zajęcia prowadzone przez nowo zatrudnionego nauczyciela akademickiego podlegają hospitacji w pierwszym roku jego zatrudnienia.”

W Uczelni prowadzone są okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia znacznie szerzej obejmując aktywność w zakresie działalności naukowej, organizacyjnej oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie. Kryteria oceny nauczycieli akademickich ujęte zostały w następujących wewnętrznych aktach prawnych: Uchwała nr 11/III/2022 Rady WPAE oraz Uchwała nr 22/III/2022 Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse WPAE.

Wyniki prowadzonych okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie, zgodnie z wymienionymi wewnętrznymi aktami prawnymi Uczelni, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia poszczególnych członków kadry i planowania ich indywidualnych ścieżek rozwojowych. Dodatkową zachętą do nieustannego samorozwoju jest system nagród i dodatków Rektora za wyróżniające się działania, przyczyniające się do rozwoju i podnoszące prestiż UWr.

Uniwersytet Wrocławski podejmuje systematyczne działania na rzecz budowania na uczelni środowiska wolnego od wszelkich form dyskryminacji. W Uczelni funkcjonuje wsparcie dla ofiar mobbingu i dyskryminacji w osobie Pełnomocnika ds. przeciwdziałania skutkom mobbingu oraz Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Struktura kwalifikacji, liczebność kadry oraz jej dorobek naukowy umożliwia prawidłową realizację zajęć. Przydział zajęć oraz pensum osób prowadzących zajęcia na kierunku ekonomia są zgodne z ich dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem praktycznym – poza kilkoma wyjątkami zapisanymi w zał. 4. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Prowadzący zajęcia na kierunku ekonomia są oceniani przez studentów w ankietach wypełnianych w USOS pod koniec każdego semestru. Rezultaty ankiet studenckich są brane pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich.

Polityka kadrowa jest realizowana zgodnie ze strategią Uniwersytetu Wrocławskiego i Wydziału Prawa Administracji i Ekonomii. Nowi pracownicy zatrudniani są w ramach otwartych konkursów.

Nauczyciele akademicy korzystają z szerokiego wsparcia socjalnego i merytorycznego oferowanego przez UWr, w tym z bogatej oferty szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne. Dodatkową zachętą do nieustannego samorozwoju jest system nagród i dodatków Rektora.

Uniwersytet Wrocławski podejmuje systematyczne działania na rzecz budowania na uczelni środowiska wolnego od wszelkich form dyskryminacji.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości będące podstawą obniżenia oceny:

1. Powierza się zajęcia osobom bez aktualnego dorobku naukowego oraz doświadczenia powiązanego z treściami zajęć (zał. 4).

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Podnoszenie kompetencji dydaktycznych i informatycznych nauczycieli akademickich WPAE poprzez nieustannie organizowane wiele kursów np. cykle szkoleń organizowanych przez Centrum Kształcenia na Odległość czy kursy mające na celu podniesienie kompetencji językowych pracowników WPAE w ramach kursów języków obcych.

Rekomendacje

Rekomenduje się zachowanie spójności obsady seminariów dyplomowych w zakresie: specjalności na kierunku ekonomia, dorobku naukowego nauczyciela akademickiego i zgodności z deklarowaną dyscypliną naukową nauczyciela akademickiego prowadzącego seminarium.

Zalecenia

Zaleca się korektę obsady zajęć zgodnie z kompetencjami i dorobkiem naukowym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wszystkie zajęcia na kierunku ekonomia prowadzone są w budynkach WPAE przy ul. Uniwersyteckiej 7-10. Sale, jak również specjalistyczne pracownie dydaktyczne, w których prowadzone są zajęcia na ocenianym kierunku zlokalizowane są w sąsiadujących ze sobą czterech budynkach A, B, C i D, po dwóch stronach ulicy. Laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, są adekwatne do rzeczywistych warunków przyszłej pracy badawczej. Wyposażenie sal ćwiczeniowych, wykładowych oraz auli umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć.

Oprogramowanie, które mają zainstalowane komputery, w salach wykładowych, ćwiczeniowych i laboratoriach jest sprawne nowoczesne, nieodlegające od aktualnie używanych w działalności naukowej oraz umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dodatkowo jest regularnie uaktualniane. Podczas zajęć prowadzonych w pracowniach komputerowych wykorzystuje się wiele różnych programów w wersjach bezpłatnych, edukacyjnych i komercyjnych. Aktualnie zajęcia, na których wykorzystywane są programy komputerowe wymieniono poniżej:

1. *technologie informacyjne* / MS Office: Word, Excel, PowerPoint, uzupełniając, pod koniec semestru – Wolframalpha
2. *statystyka w biznesie* / Gretl, Excel, a także programy dostępne online (nie instalowane na komputerach), jak kalkulatory statystyczne, np. Statistics Kingdom
3. *statystyczna analiza danych* / Jamovi, Excel, programy dostępne online (nie instalowane na komputerach) jak kalkulatory statystyczne, np. Statistics Kingdom

4. *ekonometria/Gretl*
5. *ekonometrii i prognozowaniu procesów ekonomicznych / Gretl*
6. *mathematical economics / Excel*
7. *analiza i wycena instrumentów finansowych / pomocniczo program Excel*
8. *ryzyko i efektywność inwestycji na gpw / Excel, Gretl*
9. *systemy finansowo-księgowe w rachunkowości / Rewizor GT*
10. *ewidencja i opodatkowanie małych podmiotów gospodarczych / Comarch erp optima, program e-pity.pl - aplikacja, eDek*

W czterech pracowniach komputerowych zainstalowane są programy, z których korzystają studenci, również po zajęciach laboratoryjnych. Pracownie komputerowe mają rozmieszczone indywidualne stanowiska w takiej odległości od siebie, że zapewniają samodzielną pracę, jak również możliwość nadzoru i wsparcia w toku zajęć przez osobą prowadzącą zajęcia. W jednej z dwóch pracowni komputerowych usytuowanych na parterze jest stanowisko w pełni wyposażone dla osób z niepełnosprawnością (specjalistyczne stanowisko komputerowe dla osób słabo widzących i niedowidzących oraz dla osób z niepełnosprawnością kończyn dolnych - sala 2C), w drugiej pracowni, na tym samym poziomie, jest wydzielone ze specjalnie powiększona strefą dostępu.

Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelnicy, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają warunki do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych w formie tradycyjnej i cyfrowej.

Zapewniona jest zgodność infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej oraz zasad korzystania z niej z przepisami BHP. Dodatkowo uruchomiona została aplikacja mobilna celem ułatwienia poruszania się po obiektach wydziału. Wykorzystano zasoby informacyjne z USOSweb oraz z aplikacji Planista.

Dla wszystkich zarówno pracowników, jak i studentów zapewniony jest dostęp studentów do sieci bezprzewodowej. Studenci oraz pracownicy mają indywidualne konto Office 365, umożliwiające dostęp do poczty w domenie uwr.edu.pl, programów on-line (MS Office, MS Teams, itp.) oraz miejsce do przechowywania danych (OneDrive). Umowa licencyjna z firmą Microsoft umożliwia również studentom i pracownikom instalowanie Office 365 offline na swoich urządzeniach. Jak zapisano w RS: „Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii posiada infrastrukturę sieciową opartą o urządzenie Fortigate, przełączniki Cisco oraz Juniper, a także zwirtualizowane środowisko zbudowane na oprogramowaniu VMware obsługujące maszyny wirtualne z systemami operacyjnymi Windows Server, Linux Debian oraz Linux CentOS.”

Uczenia udostępniła specjalnie dedykowane pomieszczenie do pracy naukowej i spotkań w ramach konsultacji dla studentów, wyposażone w stanowisko komputerowe. System rezerwacji sal-Planista -pozwala na bieżące zarządzanie salami i ich udostępnianie.

WAPE ma infrastrukturę zapewniającą inkluzywność, dostosowaną dla wszystkich w sposób zorganizowany i dobrze oznakowany. Zarządzenie Nr 120/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 25 maja 2022 r. w sprawie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami w Uniwersytecie Wrocławskim podejmuje regulacje w tym obszarze. Wynikiem podjętych działań jest fakt, że budynki dydaktyczne WPAE dostosowane są do potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. W budynkach zlikwidowano wszystkie progi stanowiące przeszkodę w poruszaniu się.

Wszystkie budynki wyposażone są w windy i toalety przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. W budynku B i C wejście oraz miejsca wymagające pokonania stopni wyposażone są w specjalistyczne platformy pozwalające na samodzielne pokonanie barier. Specjalne udogodnienia przygotowane są także w Bibliotece i Czytelni, gdzie znajduje się specjalne stanowisko komputerowe (jak w 1 z 4 pracowni komputerowej).

Dla osób niewidomych i słabowidzących umieszczono przy drzwiach w budynkach tabliczki informacyjne w kodzie Braille'a z numerem sali i piętrem, a także informacja w windach (wraz z oznaczeniami w Braille'u na przyciskach). Klatki schodowe i korytarze oznaczone są specjalnym oznakowaniem pionowym na podłogach. Dodatkowo w budynkach A (połączonym łącznikiem z budynkami B i C) oraz w budynku D możliwy jest tzw. wjazd z poziomu zero (czyli bezprogowy wjazd dla wózków). W kluczowych pomieszczeniach i przy wejściach do budynków zainstalowano pętle indukcyjne niedosłyszających.

Celem realizacji zadań wynikających wymienionego zarządzenia powołany został Obiektowy Koordynator Dostępności, który wraz z Dziekanem Wydziału odpowiadają za współpracę z Uniwersyteckim Koordynatorem Dostępności (UKD) oraz współpracę z Administratorem Dostępności Cyfrowej (ADC). Studenci WPAE objęci są sprawnym systemem wsparcia w wielu obszarach związanych ze szczególnymi potrzebami oraz w zakresie zapewnienia im bezpieczeństwa. Zespół ds. Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością udziela wsparcia niematerialnego kandydatom na studia lub do Szkoły Doktorskiej, studentom, doktorantom, pracownikom prowadzącym działalność naukową z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

Wdrożone szczegółowe rozwiązania to: uruchomiona wypożyczalnia sprzętów i urządzeń specjalistycznych usługa adaptacji materiałów dydaktycznych; usługa kursu orientacji przestrzennej; wsparcie Poradni Psychologicznej oraz możliwość skorzystania z asystenta dydaktycznego (wspieranie, a nie wyręczanie w procesie dydaktycznym lub naukowym).

Infrastruktura WPAE zapewnia w przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość lub w formie kształcenia hybrydowego (blended learning) - dostęp do infrastruktury informatycznej i oprogramowania umożliwiającego synchroniczną i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Zapewniony jest dostęp do wirtualnych laboratoriów i specjalistycznego oprogramowania wspomagającego kształcenie z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

Biblioteka wydziałowa mieści się w budynku WPAE (budynek D przy ul. Uniwersyteckiej 7/10). Powierzchnia biblioteki przeznaczona dla czytelników, pomieszczenia do pracy biurowej, przestrzeń służąca do magazynowania, zajmowana przez sprzęt i urządzenia wynosi 1758,7 m². Biblioteka mieści się na trzech piętrach. Dodatkowy magazyn biblioteczny o powierzchni 161,68 m² znajduje się w budynku A przy ul. Uniwersyteckiej 22/26.

Corocznie, na podstawie analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów dokonuje się aktualizacji stanu zasobów bibliotecznych dotyczącego zalecanych w toku studiów lektur przedmiotowych. Uzupełniane są wszelkie materiały biblioteczne, w tym wydawnictwa polskie i zagraniczne zgłaszane przez pracowników oraz studentów.

Zasoby biblioteki są znaczące, w tym księgozbiór ekonomiczny w czytelni liczy prawie 8 tysięcy egzemplarzy. Nie jest możliwe policzenie książek znajdujących się w magazynach. W ostatnich latach wzbogacono zbiory książkami tradycyjnymi, ok. 300 tytułów oraz poszerzono ofertę o książki dostępne

online w czytelni internetowej IBUKLibra (1408 woluminów z nauk ekonomicznych) oraz w bazie Inforlex (563 tytuły książek i komentarzy). W czytelni znajduje się ponad 250 czasopism ekonomicznych polskich i zagranicznych. W polskich bazach danych udostępnionych jest około 100 czasopism elektronicznych, m. in. Biuletyn Głównego Księgowego, Biuletyn VAT, Monitor Księgowego, Monitor Prawa Pracy i Ubezpieczeń, Poradnik Gazety Prawnej, Serwis Prawno-Pracowniczy / Niezbędnik Kadrowo-Płacowy, Monitor Prawa Budowlanego i Nieruchomości, Monitor Prawa Zamówień Publicznych, Monitor BHP, Wiadomości Handlowe, Wprost, Newsweek, GPW- Giełda Papierów Wartościowych, Magazyn Forbes, Computerworld. W bazach zagranicznych zakupionych przez BUWr udostępnionych jest ponad 1000 zagranicznych czasopism online.

Biblioteka udostępnia polskie i zagraniczne bazy danych: EMIS Next, IBUK Libra. Dodatkowo zasoby z baz InforLex oraz Lex Akademia Premium, Polska Bibliografia Prawnicza, System Informacji Prawnej LEGALIS, jak również e-zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej: Cambridge University Press e-booki, Cambridge University Press kolekcja czasopism HSS, De Gruyter (EBA Ebooks), De Gruyter Journals, EBSCOhost (czasopisma) EBSCOhost ECM (bazy danych), Elsevier (czasopisma kolekcji Freedom), Emerald Publishing (Library & Information Sciences), HeinOnline, JSTOR (kolekcja czasopism), Legal Source, Max Planck Encyclopedia of Public International Law, Oxford University Press (EBA Ebooks), Oxford Journal, Proquest Ebook Central, ProQuest One Academic (kolekcja baz danych), SAGE Publications Ltd (czasopisma wydawnictwa Sage Publication Ltd.), SAGE Publications Ltd (EBA Ebooks) (książki wydawnictwa Sage Publication Ltd.), Springer (książki i czasopisma wydawnictwa Springer), Taylor & Francis Pakiet Social Sciences & Humanities (SSH), WILEY (kolekcja książek i czasopism Wiley-Blackwell).

Zapewnione są materiały dydaktyczne opracowane w formie elektronicznej, udostępniane studentom w ramach kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dostępne także dla studentów z niepełnosprawnością. Wszystkie zajęcia dydaktyczne opisane są w ramach Systemu SylabusKRK, gdzie na bieżąco dostępna jest informacja niezbędna dla studentów wynikająca z warunków zaliczenia i treści programowych i sposobów realizacji efektów kształcenia. SylabusKRK. Dodatkowo poprzez konto w USOSWeb każdy student ma dostęp do swoich ocen oraz wyników.

Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych jest zaangażowana w bieżący monitoring infrastruktury dydaktycznej (udostępniono protokoły ze spotkań), w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością.

W przeglądach uczestniczą przedstawiciele nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów. Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie zajęcia na kierunku ekonomia prowadzone są w budynku Wydziału prawa administracji i ekonomii UWr w częściowo historycznych budynkach przy ul. Uniwersyteckiej 7/10. Budynki są wyjątkowo starannie i funkcjonalnie dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

Wypożyczenie sal obejmuje komputer, rzutnik multimedialny z ekranem lub wielkoformatowy monitor oraz tablice. W całym budynku WPAE dla studentów, pracowników oraz gości dostępna jest bezprzewodowa sieć Eduroam. Podczas zajęć prowadzonych w pracowniach komputerowych wykorzystuje się oprogramowanie specjalistyczne.

Studenci mają do dyspozycji Bibliotekę Wydziałową, która mieści się w budynku WPAE (budynek D przy ul. Uniwersyteckiej 7/10) z księgozbiorem liczącym wynosi 242 609 woluminów (w tym 60 591 woluminów czasopism), 1 054 tytułów czasopism polskich, 839 zagranicznych

Corocznie, na podstawie analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów dokonuje się aktualizacji stanu zasobów bibliotecznych dotyczącego zalecanych w toku studiów lektur przedmiotowych. Uzupełniane są wszelkie materiały biblioteczne, w tym wydawnictwa polskie i zagraniczne zgłaszane przez pracowników oraz studentów.

System Biblioteczno-Informacyjny UWr oprócz zbiorów w wersji papierowej posiada też bogatą bazę e-zasobów, zarówno książek, jak i czasopism. Dostęp do baz jest możliwy zarówno z komputerów domowych, jak i komputerów w sieci uniwersyteckiej.

Stan bazy dydaktycznej służącej studentom jest na bieżąco monitorowany przez: prowadzących zajęcia, członków Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych oraz studentów, którzy mają możliwość wyrażenia opinii o bazie dydaktycznej w części ankiet zajęciowych zawierającej swobodne wypowiedzi.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Pracownia digitalizacji z największą spośród bibliotek specjalistycznych UWr liczbą zdigitalizowanych obiektów cyfrowych.
2. Bogate zasoby obcojęzyczne w bibliotece WPAE z aktualizowanym na bieżąco księgozbiorem i elektronicznymi bazami danych dostępnymi także zdalnie

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala na realizację przyjętej koncepcji nauczania na ekonomii. Uczelnia pozyskuje partnerów z otoczenia społeczno-gospodarczego m.in. poprzez działalność Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych powołanej uchwałą Rady Wydziału w marcu 2013 roku, w której zasiada ok. 30 osób z czego co najmniej 10 ma związek z kierunkiem ekonomia oraz Biura Karier Uniwersytetu Wrocławskiego. Analiza stanu faktycznego wskazuje, że są podpisane porozumienia o współpracy w kontekście kierunku ekonomia m.in. z takimi podmiotami jak Nowoczesne Zarządzanie Biznesem (NZB), PwC Polska, Wrocławski Park Technologiczny, BNY Mellon, Santander Bank Polska, UOKiK (Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów), Główny Urząd Statystyczny (GUS). Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów jest zgodny z koncepcją nauczania. We współpracę z Uczelnią zaangażowanych jest szereg przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego działających zarówno lokalnie jak i krajowo, a także globalnie.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy takie jak:

- organizacja dodatkowych warsztatów, szkoleń i webinarów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego;
- organizacja spotkań z pracodawcami;
- pośrednictwo w rekrutacjach na praktyki/staże do firm partnerskich;
- uczestnictwo w Radzie Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego;
- uczestnictwo przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w konferencjach organizowanych przez Uczelnię, jak również przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego
- prowadzenie zajęć dydaktycznych przez wykładowców-praktyków;
- udostępnianie case study z biznesu do realizacji podczas zajęć dydaktycznych/projektów interdyscyplinarnych;
- organizacja praktyk i staży;
- realizacja prac dyplomowych we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
- projektowanie nowych kierunków studiów, tworzenie strategii rozwoju i komunikacji Uczelni.

Powyższe działania podejmowane przez Uczelnię we współpracy z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego są adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Analiza stanu faktycznego wskazuje, że Uczelnia współpracuje z Radą Konsultacyjną Interesariuszy Zewnętrznych w skład której wchodzi przedstawiciele firm i instytucji współpracujących z Uczelnią oraz reprezentujących branże związane z prowadzonymi kierunkami studiów. Spotkania Rady odbywają się co najmniej raz w roku (ostatnie spotkanie odbyło się 16 grudnia 2024 r. Z uzyskanych informacji od obecnych na spotkaniu przedstawicieli Rady (obecnie 4 osoby) wynika, że kontakty poza spotkaniami formalnymi mają częstszy nieformalny charakter.

Na szczególną uwagę zasługuje coroczna dwudniowa konferencja organizowana wspólnie z Urzędem Statystycznym (w maj każdego roku) odbywająca się od regularnie już od 10 lat, mająca ogólnopolski zasięg.

Ciekawą inicjatywą jest współpraca z Państwową Komisją Egzaminacyjną do Spraw Doradztwa Podatkowego, która stanowiła istotne wsparcie w zakresie opracowywania treści programowych na specjalnościach: *prawo podatkowe* oraz *doradztwo podatkowe*. W efekcie wprowadzenia określonych treści do programu studiów na tych specjalnościach, decyzją Komisji z dnia 22.10.2018 r., absolwenci w/w specjalności są zwolnieni z pierwszej części egzaminu teoretycznego na doradcę podatkowego. Sugestie odnośnie całego programu kształcenia na kierunku ekonomia formułowała również Rada Konsultacyjna Interesariuszy Zewnętrznych.

Biuro Karier Uniwersytetu Wrocławskiego prowadzi badanie potrzeb związanych ze współpracą firm partnerskich z Uczelnią oraz ich satysfakcją w zakresie współpracy, oraz satysfakcji absolwentów ze zdobytej wiedzy. W jednym z badań ankietowani są absolwenci po 4 latach od uzyskania dyplomu. Z badań tych wynika, że 93% absolwentów kierunku ekonomia pracuje zawodowo zgodnie z uzyskanym wykształceniem.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym podlega okresowym przeglądom, w tym w odniesieniu do programu studiów, wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku, choć należy zauważyć, że ze względu na fakt, że kierunek jest na wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii znaczna część współpracy kładzie nacisk na podmioty będące na styku ekonomii i prawa jak chociażby ścisła współpraca z Doradcami Podatkowymi.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona stale w zakresie organizacji praktyk oraz poprzez wpływ interesariuszy na programy studiów i efekty uczenia się. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców, w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów także w warunkach ich nieobecności wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni.

Prowadzone są okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się i losy absolwentów. Wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie ze strategią strategii Uniwersytetu Wrocławskiego oraz WPAE ważnym celem jest aktywność międzynarodową, która jest realizowana na wielu płaszczyznach poprzez: rozwijanie umów z partnerami zagranicznymi, prowadzenie zagranicznej wymiany pracowników w celach dydaktycznych i szkoleniowych, prowadzenie wymiany studentów w celu odbywania zagranicznych studiów częściowych i praktyk, a także poprzez wyjazdy badawcze, uczestnictwo w konferencjach oraz pracę w różnego rodzaju gremiach. Studenci i pracownicy Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii korzystają z programu Erasmus+, wspierającego wszystkie metody kształcenia i szkolenia. W ramach tego programu mobilności realizowane są w oparciu o 150 umów bilateralnych.

Zespół oceniający PKA potwierdza, że „umiędzynarodowienie procesu kształcenia realizowane jest w płaszczyźnie adresowanej do: studentów polskich studiujących na wydziałowych programach anglojęzycznych (Bachelor of Business and Administration, Criminal Justice, Administration in International Organizations, LL.M. in International and European Law, Master of Economics and Finance (dotychczas Master of Managerial Economics) i LL.B. in International and European Environmental Law) oraz prowadzonych w języku polskim; studentów zagranicznych, zarówno studiujących na programach anglojęzycznych, jak i przyjeżdżających w ramach programów wymian i mobilności (Erasmus+, ISEP, CEEPUS, Program stypendialny im. Lane Kirklanda) oraz pracowników Wydziału wyjeżdżających na zagraniczne uczelnie, a także do wykładowców z uczelni partnerskich”.

Na kierunku ekonomia nie było wspólnych dyplomów, natomiast zrealizowano pobyty semestralne lub roczne na studia oraz praktyki. W ostatnim roku akademickim pobyty na kierunku ekonomia zrealizowało: w sem. zimowym 29 osób, w sem. letnim 13 osób, pobyty roczne 17 osób. Wyjazdy studentów kierunku i kadry (kadra - 15 stypendiów) w ramach programu Erasmus+ są bardzo szerokie. Wyjazdy pracowników w ramach programu Erasmus były do następujących destynacji: Czechy, Chorwacja, Słowenia, Grecja, Niemcy, Włochy, Francja, Belgia, Hiszpania i dodatkowo Wietnam.

Wyjazdy studentów kierunku Ekonomia: program Erasmus w latach 2018-2025

lata	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/2025
Ekonomia	13	9	7	7	6	13	16

Wyjazdy studentów kierunku Ekonomia: Program Erasmus**Statystyki wg lat wyjazdu/kraju uczelni przyjmującej**

Rok	Kraj przyjmujący/liczba studentów
2018/2019	Belgia: 3, Chorwacja:1, Grecja:1, Hiszpania:1, Holandia: 1, Norwegia:2, Słowacja:1, Turcja:2, Włochy: 1
2019/2020	Austria: 1, Belgia:1, Hiszpania:2, Holandia:1, Niemcy:2, Norwegia 1, Portugalia:1
2020/2021	Austria:1, Hiszpania:2, Litwa:2, Niemcy:1, Turcja:1
2021/2022	Austria:1, Belgia:1, Chorwacja:1, Czechy:1, Francja:1, Hiszpania:1, Turcja:1
2022/2023	Chorwacja: 1, Hiszpania:1, Litwa: 0(rez.), Niemcy:1, Norwegia:1, Słowenia:1, Włochy:1
2023/2024	Czechy:1 , Grecja:5, Hiszpania:3, Niemcy:1, Norwegia:2, Słowenia:1
2024/2025	Czechy: 1, Francja:2, Grecja:3, Hiszpania:4, Niemcy:2, Turcja:1, Włochy:3 (umowy bilateralne Japonia:1)
2025/2026 (wg nominacji)	Belgia:2, Czechy:2, Francja:3, Grecja:2, Hiszpania:11, Korea Płd.:1, Niemcy:2, Rumunia:1, Włochy:1

Przyjazdy studentów-stypendystów programu im. Lane Kirklanda

	Liczba na WPAE ogółem	Ekonomia	Ekonomia
2019/2020	5	4	Ukraina: 2, Białoruś: 2
2020/2021	6	2	Ukraina: 2
2021/2022	4	4	Ukraina: 1, Białoruś: 1, Kirgistan: 1, Tadżykistan: 1
2022/2023	3	2	Kirgistan: 1, Kazachstan: 1
2023/2024	2	0	
2024/2025	4	3	Armenia: 1, Uzbekistan: 1 , Ukraina: 1

Pracownicy naukowcy korzystają również wyjazdów zagranicznych takich jak staże zagraniczne, w najbardziej renomowanych ośrodkach naukowych (m.in.: University of Cambridge, European University Institute we Florencji, New York University, Sankt Petersburg State University, University of Florida, University of Stellenbosch University of St Andrews), udział w konferencjach międzynarodowych oraz gremiach międzynarodowych, wyjazdy połączone z wykładami prowadzonymi m.in. w ramach programu Erasmus+. Wyrazem uznania dla pracowników kierunku ekonomia są przyznawane im profesury gościnne.

Pracownicy Wydziału prowadzą także liczne wykłady za granicą na indywidualne zaproszenie. Wyjazdy zagraniczne przekładają się na liczne opracowania naukowe w językach: angielskim, niemieckim, włoskim, rosyjskim oraz czeskim. Ponadto co roku zapraszani są w ramach gościnnych wykładów wybitni profesorowie i wykładowcy z zagranicy.

Potencjał WPAE oraz kierunku Ekonomia w zakresie współpracy międzynarodowej obrazują m.in. liczne projekty międzynarodowe prowadzone przez nauczycieli akademickich, przykładowo:

- współpraca z University of Florida (USA), Center for African Studies - stała współpraca w ramach grupy badawczej China-Africa Working Group.
- współpraca z Wirth Institute for Austrian and Central European Studies przy organizacji 9th Biennial Wirth Institute Workshop on Austrian Economics, który odbył się w Krakowie 9-11 czerwca 2024 r.
- współpraca w ramach konsorcjum z: Tallinn University, Turku University of Applied Sciences, Panteion University of Social and Political Sciences, University of Debrecen, University of Bologna, University of Applied Sciences Utrecht, Polytechnic University of Valencia, Karlstad University, Manchester Metropolitan University, Northumbria University.
- współpraca z OECD – opiniowanie kierunków rozwoju przepisów w zakresie praw własności intelektualnej.
- współpraca z Vietnam National University in Ho Chi Minh City University of Economic and Law in Socialist Republic of Vietnam – wspólne prace badawcze tj. artykuły naukowe, udział w konferencjach.
- współpraca z: Ludwig von Mises Institute, Auburn, AL, USA jako stały członek naukowy; University of New York in Prague, Czech Republic jako badacz.
- współpraca z Department of Marketing and Market Research, University of Granada (Melilla Campus), wspólne badania naukowe, również współpraca dydaktyczna, tym razem w kwietniu 2025 w ośrodku w Melilla.

Na Wydziale odbywa się wiele konferencji międzynarodowych oraz warsztatów naukowych, przykładowo: organizowana przez Instytut Nauk Ekonomicznych Wrocław Conference on Competitiveness and Sustainability (miała cztery edycje). Od 2014 r. w cyklu dwuletnim organizowane są na WPAE wrocławsko-brneńskie seminaria prawa finansowego.

Wykłady dla pracowników oraz studentów prezentowali naukowcy w ramach Erasmus dla Ukrainy. Od roku 2019 do 2024 corocznie przyjeżdżało 2-5 osób.

Kierunek ekonomia gościł przedstawicieli: Baker School of Business, The Citadel: the Military College of South Carolina (USA); Austrian Economics Center (Austria); Universidad Rey Juan Carlos (Spain); Metropolitan University Prague, Department of International Business (Czech Republic); Catholic University of Avila (Spain), Francisco Marroquín University (Guatemala); Alexandru Ioan Cuza University of Jassy (Romania); Faculty of Business Administration, Prague University of Economics and Business (Czech Republic); New York University, School of Law, Classical Liberal Institute (USA); University of Ljubljana (Slovenia), Wirth Institute (Canada).

Postępy umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku ekonomia poddawane są stałemu monitorowaniu. Procedura nie jest sformalizowana bezpośrednio. Działania monitorujące prowadzą również jednostki ogólnouczelniane, przede wszystkim Biuro Współpracy Międzynarodowej, Prorektor ds. Internacjonalizacji oraz Prorektor ds. Nauczania. Biuro Projektów, a zwłaszcza funkcjonujący w jego strukturze Zespół Projektów Zagranicznych regularnie informuje pracowników o aktualnych programach umożliwiających udział w projektach, zabiegania o granty i stypendia związane z mobilnością.

Monitorowanie postępów umiędzynarodowienia na WPAE na kierunku ekonomia na poziomie wydziałowym i Uniwersytetu przede wszystkim przez Biuro Współpracy Międzynarodowej, Prorektora ds. Projektów i Relacji Międzynarodowych oraz Prorektora ds. Nauczania. Biuro Projektów, a zwłaszcza funkcjonujący w jego strukturze Zespół Projektów Zagranicznych, regularnie informuje pracowników

WPAE o aktualnych programach umożliwiających udział w projektach, zabiegania o granty i stypendia związane z mobilnością.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku ekonomia, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia. Nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

-

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Wrocławski zapewnia studentom wsparcie o charakterze kompleksowym w trakcie całego procesu uczenia się. Znaczna większość elementów wsparcia studentów zawiera się w systemach organizacyjnych całej Uczelni. Skutkiem tego jest zapewnianie odpowiednich i równych zasad oferowanego wsparcia dla wszystkich studentów w każdym z aspektów procesu kształcenia. Pomoc studentom kierunku ekonomia przybiera zróżnicowane formy, które nie ograniczają się jedynie do wsparcia materialnego, ale także obejmują wsparcie organizacyjne czy merytoryczne. Przede wszystkim istotną rolę w tym zakresie odgrywają nauczyciele akademicy. Kontakt z nauczycielami możliwy jest nie tylko podczas zajęć, ale także poza nimi – w formie synchronicznej (konsultacje) i asynchronicznej (poczta e-mail). Bezpośrednią formą wsparcia w tym zakresie są stale odbywające

się, obowiązkowe konsultacje nauczycieli akademickich. Dyżury odbywają się regularnie i zgodnie z ustalonym harmonogramem – co tydzień każdy prowadzący odbywa minimum 2 godzin zegarowych konsultacji. Ponadto konsultacje odbywają się także w dni zjazdów w celu odpowiedniego wsparcia studentów niestacjonarnych. Nauczyciele pozostają otwarci na możliwość spotkania również poza wyznaczonymi terminami dyżurów. Wsparcie przebiega również z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, takich jak platformy do kontaktu z nauczycielami akademickimi czy narzędzia informatyczne do przekazywania wiedzy.

Uczelnia wspiera studentów w zakresie korzystania z infrastruktury wykorzystywanej w ramach kształcenia przy użyciu metod i technik kształcenia na odległość. Dział Usług Informatycznych UWr przygotowuje przygotowując odpowiednie instrukcje do obsługi narzędzi e-learningowych w postaci wielu bardzo dobrze opisanych poradników dla studentów dostępnych na stronie internetowej. Poradniki mają formę m.in. HelpDesku, a także Bazy Wiedzy. Do bieżącej pomocy związanej z nauczaniem zdalnym odpowiednio przygotowani są pracownicy wyżej wspomnianej jednostki.

Z racji ogólnoakademickiego profilu studiów, z perspektywy studenckiej wsparcie Uczelni obejmuje także przygotowania do działalności naukowej. Główne działania w tym zakresie następują w ramach pracy w kołach naukowych działających na Wydziale. Ich działalność opiera się na realizacji badań naukowych, uczestnictwa oraz organizacji konferencji naukowych. W sferze merytorycznej wsparcie to przebiega w ramach pomocy świadczonej ze strony nauczycieli akademickich w ramach opieki naukowej nad realizowanymi przez nich projektami badawczymi – nauczyciele współuczestniczą w tworzeniu artykułów czy prezentacji konferencyjnych. Poza bezpośrednią opieką nad projektami badawczymi możliwe są także konsultacje z wybranym nauczycielem akademickim w sprawie konferencji czy publikacji co znacznie ułatwia studentom pracę naukową. Uczelnia informuje także zainteresowanych o możliwości uzyskania stypendium ministra za wybitne osiągnięcia.

W aspektach organizacyjnych związanych ze wsparciem przygotowującym do prowadzenia działalności naukowej Uczelnia udostępnia bazę laboratoryjną oraz potrzebne oprogramowanie w celu prowadzenia badań. Studenci otrzymują również dostęp do baz publikacji naukowych. Ponadto, w ramach wsparcia organizacyjnego w tym zakresie, na wniosek studenta, dziekan może wyrazić zgodę na odbywanie studiów w ramach Indywidualnego Planu Studiów (IPS). IPS polega na odpowiednim w szczególności na indywidualizację programu studiów przez wybór przedmiotów składających się na wymaganą liczbę punktów ECTS lub na realizacji dodatkowych przedmiotów w semestrze. Pozwala tym samym na indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z zainteresowaniami naukowymi studenta, nad którym opiekę obejmuje opiekun naukowy. Wszelkie zasady i warunki odbywania studiów według IPS określono w ramach Regulaminu studiów UWr i szczegółowych zasad opracowanych przez radę wydziału. Należy także wyraźnie zaznaczyć, iż z perspektywy studenckiej realizowane regulaminowe rozwiązania w zakresie wsparcia naukowego są wysoce przydatne i zachęcają do zaangażowania naukowego. Poza IPS warto tu wymienić m.in. możliwość uzyskania zaliczenia zajęć realizowanych w ramach toku studiów na podstawie udokumentowanych wyników prac osiągniętych w wyniku działalności o charakterze naukowym, jeśli działalność ta pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Ponadto, studenci mają możliwość skorzystania z tutoringu akademickiego. Tutoring definiowany jest jako regularna, indywidualna praca ze studentem, która wspomaga jego rozwój kompetencji akademickich, społecznych lub osobistych. Wyróżniono trzy rodzaje tutoringu: rozwojowy (skoncentrowany na rozwoju osobistym), naukowy (ukierunkowany na rozwój naukowy) oraz

zawodowy (przygotowujący do aktywności zawodowej). Tutoriale na studiach prowadzonych na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UWr realizowane są jako semestralne zajęcia ponadprogramowe, a informację o zaliczonym tutorialu wraz z jego tematyką, wpisuje się w suplemencie do dyplomu ukończenia studiów. Prowadzącymi mogą być wyłącznie osoby, które ukończyły certyfikowany kurs z zakresu tutoringu i zostały wpisane na listę tutorów Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wsparcie w działalności naukowej przebiega także w aspekcie materialnym. Studenci otrzymują od Uczelni fundusze na potrzeby projektów badawczych, organizacji konferencji, wyjazdów czy artykułów naukowych. Środki te pozyskiwane są poprzez złożenie odpowiednio umotywowanych wniosków skierowanych do władz wydziału. Uwzględniono także odpowiednie wsparcie materialne studentów wybitnych w postaci stypendiów zarówno uczelnianych, jak i zewnętrznych. Ponadto Na Uniwersytecie Wrocławskim w ramach programu IDUB działa program „Młody Badacz 2020-2025”. O stypendium w ramach programu mogą wnioskować najlepsi kandydaci przyjęci na studia stacjonarne I stopnia – finaliści olimpiad, medaliści lub osoby z najwyższymi wynikami rekrutacyjnymi. Program wspiera rozwój kompetencji naukowo-badawczych studentów.

Uczelnia aktywnie wspiera różne dodatkowe formy aktywności studentów. Studenci mogą rozwijać się w ramach wspomnianych już licznych aktywnych kół naukowych, w tym w kołach wydziałowych będących najbliższej spokrewnionymi z kierunkiem, m.in.: Naukowe Koło Ekonomistów, NK Opodatkowania Biznesu, NK Ekonomii Pozytywnej, SKN Rozwoju Biznesu i Przedsiębiorczości czy Koło Naukowe Prawa Finansowego Fiscus.

Dodatkowo osoby studiujące mogą także poszerzać swoją wiedzę z zakresu przedsiębiorczości. Jednostka Akademickiego Biura Karier UWr obsługuje w tym zakresie studentów w ramach doradztwa zawodowego, a także projektów ułatwiających przygotowanie do wejścia na rynek pracy. Na stronie ABK dostępne są także oferty pracy skierowane do studentów Uczelni, w tym wizytowanego kierunku, a ponadto informacje związane z najbliższym Uczelni otoczeniem społeczno-gospodarczym - m.in. o konkursach czy bezpłatnych szkoleniach, webinarach i tragach pracy. ABK ponadto oferuje indywidualne konsultacje z doradcą kariery, prowadzi coaching oraz wsparcie rekrutacyjne, w tym analizę i konsultację CV. Informuje także o zmianach na lokalnym rynku pracy oraz możliwościach rozwoju zawodowego, takich jak kursy czy studia podyplomowe. Organizuje webinaria, szkolenia i warsztaty skierowane do studentów, a także udostępnia raporty dotyczące aktualnej sytuacji na rynku pracy.

W Uczelni studenci mogą rozwijać swoje pasje także w organizacjach studenckich niezwiązanych z działalnością naukową m.in. w zakresie sportu – w ramach Akademickiego Związku Sportowego czy innych poza dydaktycznych organizacji, takich jak Niezależne Zrzeszenie Studentów, Równi w Różnorodności czy International Student Network.

Formy wsparcia na kierunku są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. Wsparcie w procesie kształcenia dla osób z niepełnosprawnościami jest rozbudowane i przebiega w kilku aspektach. W aspekcie pozamaterialnym oferowana jest pomoc w ramach utworzonej instytucji Biura Wsparcia i Dostępności. Biuro wspomaga studentów z niepełnosprawnością przede wszystkim bieżącymi działaniami m.in. koordynując dostosowanie procesu kształcenia i podejmując różnorodne działania zmierzające do likwidacji wszelkich barier uniemożliwiających studentom z niepełnosprawnością pełne uczestnictwo w procesie kształcenia.

Osoby z niepełnosprawnością mogą ubiegać się o bardzo liczne rodzaje i formy wsparcia m.in.: wsparcie w zakresie dostosowania harmonogramu zajęć, miejsca prowadzenia zajęć, zapewnianie dostosowanych materiałów dydaktycznych, organizacja indywidualnego lektoratu języka obcego, wypożyczanie specjalistycznego sprzętu ułatwiającego kształcenie ze szczególnymi potrzebami, włączenie asystenta studenta (asystentem może zostać student uczelni), możliwość nagrywania zajęć czy zwiększenie limitu nieobecności. Dobór form i metod adaptacji procesu kształcenia uzależniony jest od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Potrzeby identyfikowane są podczas indywidualnych konsultacji oraz na podstawie przedstawionych orzeczeń o niepełnosprawności.

W UWr istnieje także Uniwersytecka Poradnia Prawna, która wspiera studentów w trudniejszej sytuacji materialnej. Poradnia ta oferuje bezpłatną pomoc prawną dla studentów i osób niezdolnych, które nie posiadają profesjonalnego pełnomocnika w danej sprawie. Poradnia świadczy wsparcie w zakresie prawa cywilnego, karnego, administracyjnego oraz innych dziedzin prawa. Porad udzielają studenci ostatnich lat studiów prawniczych pod opieką merytoryczną nauczycieli akademickich WPAE.

W Uczelni poprawnie funkcjonuje system pomocy materialnej służący wyrównywaniu szans edukacyjnych. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się o m.in. stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnością czy zapomogę zgodnie z zasadami określonymi w ramach Regulaminu świadczeń dla studentów Uniwersytetu Wrocławskiego. Zasady przyznawania poszczególnych świadczeń zostały określone w regulaminie świadczeń Uczelni – są one przejrzyste i sprawiedliwe. Przyznawane są na właściwie udokumentowanych wnioskach. Uczelnia ponadto umożliwia kwaterowanie się studentów w domach studenckich. Uczelnia, korzystając z prawnych, ustawowych możliwości, w momencie przeprowadzanej przez Zespół Oceniający wizytacji, przyznaje świadczenia poprzez instytucję rektora, który upoważnia do wydawania w tym zakresie decyzji administracyjnych przez właściwego prodziekana.

W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, iż w ramach Regulaminu świadczeń istnieje możliwość powołania Wydziałowych Komisji Stypendialnych, którym nadano kompetencje do wydawania decyzji administracyjnych w zakresie ustawowych świadczeń z zakresu pomocy materialnej. Wyraźnie należy rekomendować Uczelni podjęcie działań, które doprowadzą do gruntownych zmian w zakresie usunięcia przepisów w Regulaminie świadczeń związanych z wydziałowymi komisjami stypendialnymi oraz dostosowania Regulaminu do ram prawnych związanych z możliwością powołania jednej komisji stypendialnej oraz jednej odwoławczej komisji stypendialnej. Nawiązując do art. 86 ust. 3 UPSWiN, w przypadku pojawienia się odpowiedniego wniosku ze strony samorządu studenckiego, rektor zobowiązany jest do powołania jedynie wskazanych dwóch organów – komisji stypendialnej i odwoławczej komisji stypendialnej i to tym dwóm organom przekazać swoje uprawnienia w zakresie przyznawania świadczeń pomocy materialnej określonych w UPSWiN. Tym samym, zgodnie ze wskazanym przepisem UPSWiN, Uczelnia nie ma możliwości powołania więcej niż jednej komisji stypendialnej. Należy podjąć działania w tym zakresie, także z uwagi na fakt, iż przyznawanie świadczeń przez wydziałowe komisje stypendialne, w nawiązaniu do art. 156 k.p.a., mogłyby bowiem powodować wydawanie nieważnych decyzji administracyjnych.

W kwestii wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach należy tutaj przytoczyć indywidualizację procesu kształcenia za pośrednictwem Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), która ma szeroki katalog wspomagania różnych grup studentów w procesie kształcenia. IOS tym samym oferowany jest między innymi także w przypadku podjęcia kształcenia na więcej niż jednym kierunku studiów, z przyczyn zdrowotnych i osobie będącej w ciąży lub będącej rodzicem. Zgodnie z regulaminem studiów

Uczelni, indywidualna organizacja studiów polega na indywidualnym sposobie zorganizowania studiów dla danego studenta. Obejmuje to m.in. realizację przedmiotów przewidzianych w programie studiów z możliwością eksternistycznego zaliczania przez studenta niektórych zajęć lub modyfikacją terminu oraz formy zaliczeń i egzaminów. Umożliwia to studentom dostosowanie planu studiów do ich szczególnych potrzeb studenckich.

Uczelnia oferuje także rozbudowane wsparcie dla studentów zagranicznych – przyjeżdżających w ramach wymian międzynarodowych. Biuro Współpracy Międzynarodowej UWr oraz powołany Koordynator programu Erasmus+ dla WPAE świadczy pomoc w zakresie studenckiej mobilności, w tym wsparcie dla studentów cudzoziemców. Ponadto na stronie Biura Współpracy Międzynarodowej zawarto wszelkie niezbędne informacje dotyczące rozpoczęcia procesu kształcenia w UWr przez cudzoziemców w języku angielskim. BWM organizuje także Orientation Days, podczas których nowi studenci mają okazję poznać uczelnię, spotkać się z koordynatorami oraz nawiązać nowe znajomości. Otrzymują ponadto praktyczne informacje dotyczące studiów i życia studenckiego. Należy także wspomnieć, iż UWr organizuje obowiązkowe kursy języka polskiego dla cudzoziemców, co pomaga studentom z wymian międzynarodowych.

Uczelnia do spraw studenckich podchodzi indywidualnie. Różnego rodzaju wnioski i skargi rozpatrywane są poprzez odpowiednio stworzone do tego zasady w Uczelni. Na kierunku funkcjonują opiekunowie roku, którzy wybierani są spośród nauczycieli akademickich, po wcześniejszym zasięgnięciu opinii samorządu studenckiego. Opiekunowie znacząco wspierają studentów, informując o ich prawach i obowiązkach oraz doradzając w sprawach związanych z tokiem studiów. Współpracują także z kierownictwem wydziału i samorządem studenckim, w tym ze starostami. W przypadku problemów o podłożu osobistym oraz naukowym opiekunowie pomagają studentom szukać rozwiązań. Skargi i wnioski mogą być złożone w formie pisemnej, elektronicznej lub ustnej i przyjmowane są przez pracowników administracyjnych w celu dalszego rozpatrzenia. Ponadto na Uczelni funkcjonuje instytucja Rzecznika Praw Studentów, do którego zadań należy m.in. dbanie o przestrzeganie praw studentów, wspieranie ich w sytuacjach konfliktowych jako mediator oraz sygnalizowanie problemów władzom Uczelni związanych ze środowiskiem studenckim i przedstawienie propozycji sposobu ich rozwiązania. Dodatkowo doradza w sprawach pomocy materialnej i edukuje studentów na temat ich praw i obowiązków.

W przypadku braku satysfakcjonującego rozwiązania problemu za pomocą wyżej wymienionych narzędzi, student może skorzystać także z ustawowych ścieżek rozwiązywania problemu – m.in. postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez rzeczników dyscyplinarnych, a także właściwego postępowania dyscyplinarnego dokonywanego przez odpowiednie komisje dyscyplinarne.

W Uczelni prowadzone są działania w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. W ramach Uczelni funkcjonuje m.in. Plan Równości Płci czy Komisja ds. Równego Traktowania, które wspierają studentów w zakresie dotyczącym bezpieczeństwa i przeciwdziałania dyskryminacji. Dodatkowo sam Plan Równości Płci związany jest z ogólną strategią antydyskryminacyjną Uczelni i służy wyrównywaniu szans edukacyjnych – bez względu na płeć. Zadaniem Komisji jest natomiast promowanie równego traktowania na uczelni oraz wspieranie równości szans studentów, a także edukowanie w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji i podejmowanie działań interwencyjnie. W razie zgłoszenia formalnej skargi prowadzi także odpowiednie procedury dotyczące m.in. molestowania czy dyskryminacji. W UWr powołano także Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji. Rzecznik, poza wyżej

wymienionymi zadaniami z zakresu działań antydyskryminacyjnych, obsługuje także proces wnioskowania o tzw. „nakładkę” tj. wsparcia osób transpłciowych i niebinarnych w ukrywaniu deadname w systemach uczelnianych, takich jak USOS czy Microsoft Office. Umożliwia im korzystanie z preferowanych danych zgodnych z ich tożsamością płciową, dbając o ich komfort i równe traktowanie w przestrzeni wirtualnej. Na WPAE powołano także wydziałową pełnomocniczkę ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, która posiada te same uprawnienia w ramach wydziału, co Rzecznik ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji. Należy zaznaczyć także, iż w Uczelni powołano procedurę przeciwdziałania dyskryminacji w Uniwersytecie Wrocławskim, związaną z zasadami postępowania we wskazanych przypadkach, co zapewnia studentom transparentność w zakresie procesu zgłaszania przypadków zagrażających ich bezpieczeństwu.

Uczelnia w odpowiedni sposób informuje i edukuje studentów o procedurach związanych z bezpieczeństwem i procedurami antydyskryminacyjnymi. Informacje na ten temat są dostępne na stronie Uniwersytetu Wrocławskiego – „Równy UWr”. Ponadto samorząd studentów i Rzeczniczka Praw Studentów zorganizowali cykl szkoleń z praw i obowiązków studenta dla studentów I roku, podczas którego przekazywane są informacje o organizacji roku akademickiego i funkcjonowaniu systemu wsparcia, w tym informacje dot. działań antydyskryminacyjnych.

Uczelnia w tym zakresie oferuje także inną istotną z perspektywy studenckiej pomoc. Studenci mają możliwość otrzymania wsparcia w obszarze zdrowia psychicznego. UWr oferuje bezpłatną pomoc psychologiczną dla studentów, świadczoną przez psychologów z Poradni Psychologicznej, Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego przy Instytucie Psychologii oraz Poradni Suicydologicznej. Pomoc studentom świadczona jest w formie bezpłatnych, indywidualnych konsultacji.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w procesie uczenia się poprzez różnego rodzaju wsparcie. Głównym motywatorem w tym zakresie jest system przyznawania stypendiów dla studentów (m.in. stypendium rektora) i możliwość otrzymywania dodatkowych punktów decydujących o przyznaniu wsparcia finansowego za wyróżniające wyniki w nauce oraz osiągnięcia naukowe, artystyczne i sportowe. Należy w tym zakresie mieć jednak na uwadze wspomnianą wcześniej rekomendację związaną z usunięciem z regulaminu świadczeń przepisów dotyczących wydziałowych komisji stypendialnych.

Motywowanie to działa także poprzez komunikację mniej formalną – nauczyciele akademicki i opiekunowie roku zachęcają w bezpośrednich kontaktach studentów do prowadzenia badań i zdobywania jak najlepszych wyników w nauce. Nauczyciele informują także o możliwościach zdobycia środków finansowych za pośrednictwem różnego rodzaju konkursów, jak np. możliwość zdobycia wyróżnienia pracy dyplomowej na Wydziale.

Inne studenckie sprawy czy pytania rozpatrywane są bezpośrednio za pośrednictwem Biura Obsługi Studenta, drogą mailową czy telefoniczną. Kadra administracyjna wspierająca i obsługująca studentów w procesie kształcenia na kierunku jest odpowiednio przygotowana do wsparcia i obsługi spraw studenckich. Pracownicy zajmujący się sprawami studenckimi biorą udział w licznych szkoleniach, m.in. z zakresu wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami, pomocy materialnej, dokumentacji przebiegu studiów, obsługi studentów cudzoziemców, wsparcia studentów w kryzysie psychicznym oraz kursach językowych i z zakresu programów informatycznych. Administracja dodatkowo udziela odpowiedniego wsparcia organizacyjnego zarówno poprzez elektroniczne systemy w Uczelni, jak i bezpośredni kontakt telefoniczny lub stacjonarny. BOS odpowiednio wspiera także studentów niestacjonarnych – jednostka przyjmuje studentów także w soboty w dniu zjazdów.

Dodatkowo w 2021 roku uruchomiono Centrum Aktywności Studenckiej i Doktoranckiej Uniwersytetu Wrocławskiego, które wspiera studentów i doktorantów w organizacji życia naukowego, edukacyjnego, kulturalnego i społecznego. Koordynuje inicjatywy akademickie, zarządza przestrzenią do działań studenckich oraz współpracuje z samorządami, kołami naukowymi i organizacjami artystycznymi. Jest kluczowym partnerem dla studentów i doktorantów na każdym etapie realizowanych projektów.

W Uczelni prężnie działa także Samorząd Studencki, który spełnia swoje ustawowe zadania – reprezentuje społeczność studencką w zakresie spraw studenckich, w tym socjalno-bytowych i kulturalnych. Uczelnia wspiera Samorząd Studencki materialnie poprzez wydzielone środki na sprawy studenckie. Wsparcie Samorządu Studenckiego przebiega także w zakresie organizacyjnym – Uczelnia przekazuje do dyspozycji odpowiednio wyposażoną przestrzeń na potrzeby prac organów samorządowych. Przedstawiciele Samorządu oraz kierunku włączani są także do ciał kolegialnych, takich jak: Senat Uczelni czy Rada Uczelni. Samorząd Studencki jest postrzegany przez władze Uczelni jako partner w ramach działań projakościowych w różnych aspektach procesu kształcenia. Dzięki temu przedstawiciele studenccy wchodzi tym samym nie tylko w skład gremiów podejmujących decyzje związane z procesem studiowania na ocenianym kierunku, ale także i zespołów roboczych, które zajmują się projektowaniem zmian w zakresie programu studiów, wsparcia studentów i innych aspektów procesu kształcenia, takich jak: komisje senackie, zespół ds. jakości kształcenia czy komisja dydaktyczna. Studentom zapewniana jest skuteczna sprawczość w zakresie faktycznego wpływu na projektowanie zmian na kierunku. Relacje między samorządem a władzami Uczelni oparto na zasadzie dialogu i partnerstwa, co sprzyja rozwojowi kultury organizacyjnej i wpływa korzystnie na rozwój systemu wsparcia studentów. Decyzyjność Samorządu Studenckiego przebiega także w zakresie zatwierdzenia powołania osób do pełnienia funkcji kierowniczych, do których zakresu obowiązków należą sprawy studenckie.

Na Uczelni prowadzone są działania na rzecz przeprowadzania przeglądów wsparcia studentów, organizowane z ich udziałem. W Uczelni istnieją procedury monitorowania, oceny i doskonalenia poszczególnych aspektów wsparcia studentów – ewaluacja dokonywana jest na bieżąco na podstawie informacji zwrotnej od studentów do władz Uczelni. Przeglądy wsparcia studentów przybierają formę systematyczną, stałą i zaplanowaną. Monitorowanie systemu wsparcia studentów opiera się przede wszystkim za pośrednictwem comiesięcznych spotkań studentów z władzami wydziału. Studenci mogą zgłaszać uwagi także na bieżąco do władz wydziału. Kontakt z Władzami Wydziału odbywa się przez przedstawicieli Samorządu Studentów lub opiekunów lat, a zgłoszone uwagi są analizowane i uwzględniane. Wnioski ze wszystkich ww. narzędzi służą poprawie jakości systemów wsparcia.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, motywuje studentów do osiągnięcia bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich. Uczelnia stosuje różnorodne mechanizmy motywowania i nagradzania studentów. Doceniana jest zarówno działalność naukowa, sportowa i artystyczna, jak i działalność społeczna, w tym działalność w ramach samorządu studenckiego i organizacji studenckich. Ze względu na profil ogólnoakademicki kierunku, studentom wybitnym oferowana jest szczególnie rozbudowana oferta elementów wsparcia. Studentom znajdującym się w szczególnej sytuacji życiowej oferuje się szerokie możliwości indywidualizacji procesu kształcenia. Uczelnia zapewnia samorządowi studenckiemu i organizacjom studenckim odpowiednie wsparcie merytoryczne i organizacyjne. Wsparcie studentów uwzględnia rozwiązania stosowane w zakresie obsługi skargi i wniosków, rozwiązywania problemów, sytuacji konfliktowych, zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, a także wsparcia psychologicznego. Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się Uczelni podjęcie pilnych działań, które doprowadzą do gruntownych zmian w zakresie usunięcia przepisów w Regulaminie świadczeń związanych z wydziałowymi komisjami stypendialnymi.

Zalecenia

-

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Podstawowym miejscem, w ramach którego Uczelnia zamieszcza wszelkie niezbędne informacje dotyczące procesu kształcenia jest strona internetowa Uczelni, a także wydziałowa podstrona. Całość uczelnianej strony jest dostępna bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem czy używanym przez użytkownika narzędziem do jego obsługi. Strona uczelniana jest czytelna, wszystkie informacje są łatwo dostępne, a treści zorganizowano w przystępnych dla studentów zakładkach oraz kafelkach. Strony zostały podzielone na sekcje dedykowane kandydatom na studia, studentom, pracownikom czy też doktorantom. Informacje dostępne na stronie w zakładce „Studia” obejmują także kwestie dotyczące wsparcia studentów w procesie uczenia się – m.in. znajdują się tam materiały dotyczące wsparcia osób z niepełnosprawnościami czy stypendiów. Ponadto zamieszczono na niej kategorie odsyłające do

innych podstron, które obejmują informacje związane z wydziałami, badaniami naukowymi, wydarzeniami w Uczelni, samorządem studenckim, kształceniem, wsparciem osób z niepełnosprawnościami. Ze wszelkimi informacjami dodatkowo studenci oraz pracownicy mogą zapoznać się za pośrednictwem kont Uczelni oraz Samorządu Studenckiego w social mediach, jak np. Facebook czy Instagram.

Strona jest odpowiednio dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a w szczególności dla osób słabowidzących lub niewidzących poprzez możliwość dostosowania rozmiaru czcionki i włączenie kontrastu na stronie WWW. Zamieszczone informacje na stronie są przystosowane także do potrzeb studentów cudzoziemców – Uczelnia udostępnia możliwość zmiany języka przedstawianych informacji na j. angielski.

Na podstronie powiązanej z rekrutacją na studia zainteresowani przyszli studenci mogą znaleźć informacje dotyczące procesu rekrutacji na studia, w tym kompetencje oczekiwane od osób kandydujących, warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, w tym wymagane do złożenia dokumenty oraz harmonogram rekrutacji, charakterystykę warunków studiowania, przyznawanych kwalifikacji i tytułów zawodowych, a także zasady dyplomowania.

Uczelnia udostępnia publicznie program studiów na kierunku ekonomia, zgodnie z założonymi poziomami, w ramach których prowadzone są studia. W zakresie wizytowanego kierunku udostępnione informacje obejmują m.in.: informacje o poszczególnych zajęciach, w tym liczbie punktów ECTS, liczbie realizowanych godzin w kontakcie z nauczycielem akademickim, a także formie zaliczenia, jak i celach zajęć i nabywanych efektach uczenia się. W programie studiów uwzględniono także kierunkowe efekty uczenia się oraz charakterystykę systemu weryfikacji oceniania efektów uczenia się. Dodatkowo na stronie umieszczono informacje dotyczące uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem szkolnictwa wyższego. Należy jednak zwrócić uwagę, iż program studiów znajdujący się w różnych miejscach na stronach internetowych Uczelni (m.in. strona wydziału, BIP, system z kartami przedmiotów) nie jest prezentowany w sposób jednolity. Przykładowo dostępny na stronie wydziału program studiów nie obejmuje swoim zakresem treści programowych, wymaganych w ramach publicznie dostępnego programu studiów. Rekomenduje się Uczelni podjęcie działań zmierzających do ujednolicenia prezentowanego na stronach internetowych uczelni programu studiów.

Informacje dostępne na stronie WWW przedstawiają także możliwości dotyczące wsparcia w zakresie wykorzystywania metod i technik kształcenia na odległość. Na stronie dostępna jest podstrona Działu Usług Informatycznych UW, w której znajdują się podstawowe informacje dla studentów dotyczące systemów elektronicznych Uczelni, a także liczne poradniki ułatwiające rozwiązywanie problemów w zakresie związanym z infrastrukturą zajęć realizowanych na odległość.

Na Uczelni prowadzone jest także monitorowanie aktualności, zrozumiałości i kompleksowości informacji prezentowanych na stronie internetowej. Informacje są weryfikowane pod kątem zgodności z potrzebami różnych grup interesariuszy wewnętrznych – studentów oraz pracowników. Ewaluacja ta przebiega w dużej mierze poprzez bieżącą analizę skarg i wniosków nadsyłanych przez studentów oraz pracowników Uczelni.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Informacja o studiach jest dostępna publicznie bez ograniczeń dotyczących czasu, miejsca czy rodzaju używanego oprogramowania. Większość tych danych znajduje się na stronie podmiotowej uczelni oraz Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr. Uczelnia udostępnia publicznie wszystkie materiały dotyczące procesu rekrutacji i procesu kształcenia, a także informuje o części elementów wsparcia studentów zapewnianych w instytucji. Oprócz stron internetowych Uczelni i wydziałów informacje o ocenianym kierunku są obecne w mediach społecznościowych (Facebook, Instagram). Uczelnia prowadzi ewaluacje w zakresie świadczenia wysokiej jakości usług związanych z dostępem do informacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

Rekomenduje się Uczelni podjęcie działań zmierzających do ujednolicenia prezentowanego na stronach internetowych uczelni programu studiów.

Zalecenia

-

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Uczelnia realizuje politykę jakości opisaną w aktach wewnętrznych, tj. w szczególności w uchwałach Senatu, zarządzeniach Rektora oraz Dziekana Wydziału PAE. Podstawowe założenia zostały określone w Statucie UWr, przyjętym uchwałą nr 102/2019 Senatu UWr z dnia 29 maja 2019 r. (zob. także Obwieszczenie Rektora UWr z dnia 6 lutego 2025 r.) oraz w Regulaminie studiów przyjętym uchwałą nr 68/2024 Senatu UWR z dnia 24 kwietnia 2024 r. Szczegółowe uregulowania w zakresie systemu zapewnienia jakości kształcenia zostały zawarte między innymi w uchwale Nr 20/2021 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 lutego 2021 r. w sprawie funkcjonowania w Uniwersytecie Wrocławskim Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, zaś na Wydziale PAE w zarządzeniu Nr 18/2023 Dziekana Wydziału PAE UWr z dnia 15 grudnia 2023 r. w sprawie elementów wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia ma charakter kompleksowy. Odnosi się do procesu kształcenia oraz obejmuje każdy z obszarów działalności Uniwersytetu mających wpływ na przebieg kształcenia i jego rezultaty. System jest zgodny z założeniami strategii rozwoju Uczelni na lata 2021-2030 oraz strategii rozwoju WPAE na lata 2021-2030.

Przyjęte regulacje określają zakres kompetencji gremiów odpowiedzialnych za realizację polityki jakości kształcenia oraz wprowadzają szereg procedur związanych z jakością kształcenia – zarówno na poziomie Uczelni, jak i poszczególnych wydziałów. Nadzór nad funkcjonowaniem i doskonaleniem Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie ogólnouczelnianym sprawuje Rektor, natomiast na poziomie wydziałów – dziekani. W celu realizacji zadań Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na szczeblu Uniwersytetu Rektor powołuje uczelnianą komisję ds. jakości kształcenia, określając jej zadania, a jej pracami kieruje prorektor ds. nauczania. Natomiast w celu realizacji zadań USZJK na poziomie wydziału powołuje się wydziałowe zespoły ds. jakości kształcenia oraz wydziałowe zespoły ds. oceny jakości kształcenia. Pracą wydziałowego zespołu ds. jakości kształcenia kieruje prodziekan właściwy ds. kształcenia, zaś pracą wydziałowego zespołu ds. oceny jakości przewodniczący (nauczyciel akademicki) posiadający tytuł profesora lub stopień doktora habilitowanego.

Zgodnie z zarządzeniem nr 239/2022 Rektora UWr z dnia 24 października 2022 r. do zadań wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia należy m.in. opracowywanie rekomendacji i zaleceń do działań projakościowych na wydziale; opracowywanie programów studiów lub ich zmian; opiniowanie programów studiów lub ich zmian przygotowanych przez inne zespoły; przygotowywanie rocznych sprawozdań z działań związanych z jakością kształcenia według wzorów określonych przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia. Natomiast do zadań wydziałowych zespołów ds. oceny jakości kształcenia należy m.in.: monitorowanie prawidłowości oceniania studentów i doktorantów; monitorowanie i ocena jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych; opracowanie i analiza ankiet studenckich; monitorowanie i analiza oceny obsługi administracyjnej studentów i doktorantów; monitorowanie procesu hospitacji zajęć; przygotowywanie rocznych sprawozdań z działań związanych z oceną jakości kształcenia według wzorów określonych przez Uczelnianą Komisję ds. Jakości Kształcenia.

Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem studiów ekonomia sprawuje Dziekan Wydziału PAE przy wsparciu prodziekanów oraz dyrektora Instytutu Nauk Ekonomicznych. W Uczelni określone zostały w sposób przejrzysty kompetencje i zakresy odpowiedzialności tych osób, w tym kompetencje i zakresy odpowiedzialności w zakresie ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na kierunku ekonomia.

W skład Zespół ds. Jakości Kształcenia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii w kadencji 2024-2028 wchodzi 17 osób, w tym prodziekan ds. kształcenia jako przewodniczący, prodziekan ds. finansów, jakości i form kształcenia (z-ca przewodniczącego) oraz przedstawiciele nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów (zob. uchwała nr 11/XI/2024 Rady WPAE UWr z dnia 18 listopada 2024 r.). Natomiast w skład Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia na WPAE wchodzi 18 osób, w tym prodziekan ds. finansów, jakości i form kształcenia, prodziekan ds. kształcenia oraz przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów, doktorantów oraz pełnomocnik dziekana WPAE ds. praktyk studenckich (zob. uchwała nr 12/XI/2024 Rady WPAE UWr z dnia 18 listopada 2024 r.).

Projektowanie, zatwierdzanie, zmienianie oraz wycofywanie programu studiów w Uczelni dokonywane jest w sposób formalny. Procesy te zostały uregulowane w zarządzeniu Nr 214/2023 Rektora UWr z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich uruchamianych i modyfikowanych od roku akademickiego 2023/2024. Ustalenie, zmiana lub wycofanie programu studiów następuje każdorazowo w drodze uchwały Senatu Uczelni. Każda taka uchwała jest następnie publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Uczelni.

W programach studiów na kierunku ekonomia innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej oraz współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość, uwzględnione zostały w zakresie odpowiednim dla specyfiki kierunku. W procesie dydaktycznym wykorzystywane są narzędzia informacyjno-komunikacyjne, w tym narzędzia i techniki kształcenia na odległość, takie jak platforma e-learningowa (e-EDU) czy aplikacje z pakietu Microsoft 365 (np. MS Teams). Dzięki temu możliwe jest prowadzenie w formie synchronicznej zajęć oraz zaliczeń i egzaminów oraz udostępnianie materiałów dydaktycznych.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

W Uczelni realizowana jest systematyczna ocena programów studiów, obejmująca efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, system ECTS, treści programowe, metody kształcenia, wyniki nauczania i stopień osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, wyniki monitoringu losów zawodowych absolwentów (w oparciu o system ELA oraz własne badania Biura Karier UW). Systematyczna ocena programu studiów uwzględnia wyniki analizy miarodajnych oraz wiarygodnych danych i informacji. Biorą w niej udział interesariusze wewnętrzni (kadra prowadząca kształcenie, studenci) oraz interesariusze zewnętrzni (pracodawcy, członkowie Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych działającej przy WPAE). Uczelnia w trakcie wizytacji przedstawiła szereg dowodów na prowadzenie takich analiz. Wśród nich wskazać należy m.in. sprawozdania zespołu ds. jakości kształcenia oraz zespołu ds. oceny jakości kształcenia, wyciągi z posiedzeń Rady WPAE, protokoły z posiedzeń Rady Konsultacyjnej Interesariuszy Zewnętrznych działającej przy WPAE).

Wnioski z systematycznej oceny programu studiów są wykorzystywane do ustawicznego doskonalenia programów nauczania, jak również w planowaniu strategicznym w zakresie korzystania z kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, najnowszych osiągnięć dydaktycznych oraz nowoczesnej technologii edukacyjnej. Przedstawione przez Uczelnię wyniki ewaluacji programów studiów oraz warunków ich realizacji na kierunku ekonomia potwierdzają realizację zadań określonych w Uczelnianym Systemie Zapewniania Jakości Kształcenia.

W trakcie wizytacji zespół oceniający PKA stwierdził jednak, że pomimo przyjętych uregulowań, Uczelniany System Zapewniania Jakości Kształcenia nie pozwolił na zdiagnozowanie i usunięcie niektórych nieprawidłowości w funkcjonowaniu ocenianego kierunku. Nieprawidłowości te zostały wskazane w opisie właściwych kryteriów i dotyczą m.in. przypisania kierunku studiów ekonomia do dyscyplin naukowych, zgodności efektów z Polską Ramą Kwalifikacji, sposobu formułowania przedmiotowych efektów uczenia się, powielania kierunkowych efektów uczenia się przez przedmiotowe efekty uczenia się, określenia zasad rekrutacji na studia drugiego stopnia, wypełnienia wymogów ustawowych odnośnie liczby punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów, precyzyjnego określenia rygorów dla prac licencjackich i magisterskich o profilu ogólnoakademickim czy przydziału zajęć dydaktycznych poszczególnym nauczycielom akademickim,

Jakość kształcenia na kierunku ekonomia jest oceniana cyklicznie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Kierunek był dotychczas wizytowany trzykrotnie, ostatnio w roku 2019, przy czym wszystkie oceny były pozytywne. W uchwale nr 429 /2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 11 lipca 2019 r. wszystkie 8 kryteriów uzyskało ocenę „w pełni”.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

- nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W Uczelni zostały formalnie przyjęte oraz wdrożone procedury związane z funkcjonowaniem Uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Prowadzona aktualizacja programów studiów jest wynikiem dążenia władz Uczelni do stałego podnoszenia jakości kształcenia i dostosowania programu do zmian rynku pracy i oczekiwań interesariuszy z otoczenia społeczno-gospodarczego. System zapewniania jakości kształcenia ukierunkowany jest na ocenę realizacji osiągania efektów uczenia się i doskonalenie programu studiów, a także podnoszenie jakości nauczania. Jakość kształcenia na kierunku podlega systematycznej walidacji. Podejmowane działania są jednak tylko częściowo skuteczne. Nie pozwoliły one bowiem na zdiagnozowanie i usunięcie niektórych nieprawidłowości w funkcjonowaniu ocenianego kierunku.

Podniesienie oceny stopnia spełnienia kryterium 10 uzależnione jest od przedłożenia propozycji konkretnych działań i rozwiązań projakościowych, które skutecznie wyeliminują nieprawidłowości wskazane w opisie kryteriów 1, 2, 3 i 4 oraz zapobiegą ich występowaniu w przyszłości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

-

Rekomendacje

-

Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań projakościowych mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości wskazanych w opisie kryteriów 1, 2, 3 i 4 oraz zapobieganie ich występowaniu w przyszłości.

5. Załączniki: